

* 2 0 9 9 3 6 *

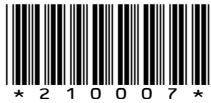
* 2 1 1 0 5 7 *

* 2 0 8 5 2 9 *

* 2 1 0 1 9 8 *

* 2 1 0 0 0 7 *

* 2 1 1 1 1 7 *

* 2 0 8 8 6 1 *

* 2 1 0 2 0 4 *

* 2 1 0 2 9 4 *

* 2 1 1 1 2 2 *

* 2 0 9 5 0 2 *

* 2 1 0 2 1 8 *

* 2 1 1 0 4 8 *

* 2 1 1 1 2 9 *

* 2 0 9 9 0 6 *

* 2 1 0 2 8 2 *

* 2 1 1 0 5 1 *

* 2 1 1 1 3 2 *

* 2 1 0 0 8 6 *

MATERIÁLY

XII MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTIČKÁ KONFERENCE

«DNY VĚDY - 2016»

22-30 března 2016 roku

Díl 1 Ekonomické vědy

Praha
Publishing House «Education and Science» s.r.o
2016

Vydáno Publishing House «Education and Science»,
Frýdlanská 15/1314, Praha 8
Spolu s DSP SHID, Berdianskaja 61 Б, Dnepropetrovsk

**Materiály XII mezinárodní vědecko - praktická konference
«Dny vědy – 2016».** - Díl 1. Ekonomické vědy.: Praha. Publishing
House «Education and Science» s.r.o - 64 stran

Šéfredaktor: Prof. JUDr Zdeněk Černák

Náměstek hlavního redaktora: Mgr. Alena Pelicánová

Zodpovědný za vydání: Mgr. Jana Štefko

Manažer: Mgr. Helena Žákovská

Technický pracovník: Bc. Kateřina Zahradníčková

XII sběrné nádobě obsahují materiály mezinárodní vědecko - praktická konference «Dny vědy» (22-30 březen 2016 roku)
po sekcích Ekonomické vědy.

Pro studentů, aspirantů a vědeckých pracovníků

Cena 270 Kč

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektiv autorů, 2016

© Publishing house «Education and Science» s.r.o.

OBSAH

EKONOMICKÉ VĚDY

BANEK A BANKOVNÍ SYSTÉM

Кожахметова М.К., Абдрахманова Г.А. Қазақстандағы екінші деңгейлі банктердің орны мен бәсекеабілттілік деңгейі.....	3
Бексейіт А.М. Коммерциялық банктердің инвестициялық қызметі.....	7
Маратқызы Гүлзат Екінші деңгейлі банктердің Қазақстаниң нарықтық экономикасындағы ролі.....	11
Bokova N. The specificity of interaction of the regional economy and the banking system of Russia	14
Bokova N. The essence of investment activity of the commercial Bank	17
Bokova N. The impact of the migration process on the state of public finances	20
Bokova N. Financial risk management is an important element of the Bank's development	26
Bokova N. Sources of financing innovation in russia	28
Bokova N. Methodical aspects of banking risk analysis	32
Бокова Н.А. Особенности распределения доходов в России	34

MEZINÁRODNÍ EKONOMICKÁ ČINNOST

Урусов С.М. История развития Российской коррупции	39
Осацька Ю.Є. Сучасний стан зовнішньої торгівлі України	41
Горицька К.М. Організаційні та регуляторні аспекти зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства	45
Мукушева А.К. Проблемы и перспективы развития внутри интеграционной торговли стран – участниц ЕАЭС	48
Шидакова Е.Е., Раскошная А.Ю. Проблема оттока капитала как следствие функционирования офшорных территорий	50
Залесский Б.Л. Беларусь – ЮНИДО: партнерство в интересах устойчивого развития	54
Погребна А.В. Прямі іноземні інвестиції: проблеми та перспективи розвитку в Україні	56
Сідаков В.В. Розвиток транзитних перевезень в Україні	58
Залесский Б.Л. Беларусь – Эквадор: новая динамика отношений	60

В 2016 году акционерное общество «Сервис Ойл Эквадор Эквасервойл С.А.», которое является дочерней структурой компании «Белоруснефть», планирует приступить в Эквадоре к бурению нефтяных скважин. Работа будет выполняться на месторождении Армадильо. «Белорусские специалисты пробурят три скважины и построят инфраструктуру для сдачи добываемой нефти. Расчетная никовая добыча на месторождении ожидается в 250 тыс. т нефти в год». [8]. Это означает, что плодотворное белорусско-эквадорское партнерство по восстановлению скважин зрелых нефтяных месторождений в Эквадоре будет продолжено и принесет еще свои конкретные результаты.

Литература

1. Александр Лукашенко принял верительные грамоты послов зарубежных стран [Электронный ресурс]. – 2013. – http://president.gov.by/ru/news_ru/view/aleksandr-lukashenko-prinjal-veritelnye-gramoty-poslov-zarubezhnyx-gosudarstv-5078/
2. 17 октября Александр Лукашенко встретился с Министром иностранных дел, торговли и интеграции Эквадора Риккардо Патиньо [Электронный ресурс]. – 2011. – URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/17-oktyabrya-aleksandr-lukashenko-vstretilsja-s-ministrom-inostrannix-del-torgovli-i-integratsii-ekvadora-5174/
3. Материалы подхода к прессе Министра иностранных дел Республики Беларусь Сергея Мартинова в рамках официального визита в г. Минск Министра иностранных дел, торговли и интеграции Республики Эквадор Риккардо Патиньо Арака (МИД, 17 октября 2011г.) [Электронный ресурс]. – 2011. – URL: http://mfa.gov.by/press/news_mfa/d822a912a7d8d17e.html
4. Президент Беларуси Александр Лукашенко прибыл с официальным визитом в Эквадор [Электронный ресурс]. – 2012. – URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/prezident-belorusi-aleksandr-lukashenko-pribyl-s-ofitsialnym-vizitom-v-ekvador-619/
5. Александр Лукашенко встретился с Президентом Эквадора Рафаэлем Корреа Дельгадо в Кито [Электронный ресурс]. – 2012. – URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/aleksandr-lukashenko-vstrelilsja-s-prezidentom-ekvadora-rafaelem-korrea-delgado-v-kito-655/
6. Беларусь и Эквадор: возможности сотрудничества [Электронный ресурс]. – 2013. – URL: <http://www.belta.by/comments/view/belarus-i-ekvador-vozmoznosti-sotrudnichestva-3537/>
7. Сейсмический проект «Белоруснефти» признан лучшим в Эквадоре [Электронный ресурс]. – 2014. – URL: http://atom.belta.by/ru/news_ru/view/sejsmicheskij-proekt-belorusnefti-priznan-luchshim-v-ekvadore-3549/
8. Сидорчик, В. «Белоруснефть» в 2016 году приступит к бурению скважин в Эквадоре / В. Сидорчик // [Электронный ресурс]. – 2016. – URL: <http://www.belta.by/newscompany/view/belorusneft-v-2016-godu-pristupit-k-bureniju-skvazhin-v-ekvadore-183286-2016/>

ЕКОНОМICKÉ VĚDY

BANEK A BANKOVNÍ SYSTÉM

Кожахметова М.К. ә.ғ.к., Абдрахманова Г.А.

Тұrap Рысқұлов атындағы Жаңа экономикалық университеті, Қазақстан

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕКІНШІ ДЕНГЕЙЛІ БАНКТЕРДІҢ ОРНЫ МЕН БӘСЕКЕҚАБІЛЕТТІЛІК ДЕНГЕЙІ

Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаев 2015 жылы 30 – қарашада Қазақстан халқына Жолдауында айтқандай: «Бүгінде тұрақты экономикалық өсімді қамтамасыз ету үшін ішкі ресурстарды барынша босатудың маңызы зор. Ол үшін біз екі тиімді құралды – кең ауқымды жекешелендіруді және бәсекелестікті ұлғайтуды пайдалануға тиіспіз» [1] – қазіргі таңда нарықтық экономика қатаң бәсекелестікпен сипатталады. Нарықтық экономикада өндіріс пен мемлекеттің жалпы ахуалын өркендедүдің негізгі бастауларының бірі – өндірілетін өнімдердің, көрсетілетін қызметтердің бәсекелік қабілеттің арттыру екендігі белгілі.

Әлемдік тәжірибе көрсетіп отырғандай, бәсекеге қабілеттілік кез – келген елдің экономикасының дамуының ерекше маңызды факторы және шаруашылық кешенінің ең жақсы экономикалық көрсеткіші болып табылады. Әлем елдерінің жаһандық бәсекеге қабілеттілік индекстерін Бүкіләлемдік экономикалық форум (БЭФ) өзінің жыл сайынғы қорытындыларында шығарып отырады. Бұл зерттеулер 2004 жылдан бері жүргізіледі және қазіргі кезде әлемнің түрлі елдері бойынша бәсекеге қабілеттілік көрсеткішінің негұрлым толық кешенін бейнелейді. Бүкіләлемдік экономикалық форумның өкілдері үлттық экономикалардың бәсекеге қабілеттілігінің көптеген және мейлінше алуан түрлі факторларымен анықталатынын айтады. Осылайша, мемлекеттік каржыларды тиімсіз басқару мен инфляцияның жогары деңгейі экономика жағдайына теріс әсер етсе, интеллектуалдық менишік құқықтарын қорғау, дамыған сот жүйесі және басқа да шаралардың он әсер етуі мүмкін. Институттық факторлармен бірге, білім беру мен жұмыс күшінің біліктілігін арттыру, жаңа білімдер мен технологияларға тұрақты қолжетімділіктің болуы да шешуші рөл атқара алады. Экономиканың бәсекеге қабілеттілігін анықтайтын факторлар бастапқы жағдайлар мен дамудың ағымдағы деңгейіне ұбайланысты әлем елдерінің экономикалық жүйелеріне түрліше ықпал етеді. Сонымен бірге, уақыт өте келе факторлардың өздерінің де өзгеріп тұратындығы белгілі жәйт. Бүкіләлемдік экономикалық форум (БЭФ) Қазақстанның бәсекеге қабілеттілік рейтингін 4,41 индексімен 51-ші позициядан 50-ге көтерді [2]. Бұл туралы БЭФ – ның 2013 –

2014 жылдарға арналған жаһандық бәсекеге қабілеттілік бойынша жарияланған есебінде айтылған.

Қазіргі банк жүйесі – бұл кез келген дамыған мемлекеттің ұлттық шаруашылығының аса маңызды саласы. Оның тәжірибелік рөлі, оның мемлекеттегі төлемдер мен есептерді басқаруымен, өзінің коммерциялық келісімдерінің көп болігін салымдар, инвестициялар және несиелік операциялар арқылы жүзеге асырумен, басқа да қаржылық делдалдармен қатар, банктер халықтың сақталымдарын фирмалар мен өндірістік құрылымдарға бағытталуымен анықталады.

Қазақстанның алдыңғы қатарлы екінші деңгейлі банктері өзінің табыс базасын кеңейту үшін, табыстылықты және бәсекелік қабілеттілігін жоғарлату үшін өзінің клиенттеріне кең ауқымды операциялар мен қызметтер көрсетуге ұмтылатыны белгілі. Бұл жерде есте ұстайтын жағдай, банк қызметтің дамуы клиенттер және банктің өзі үшін минималды шығындармен банк қызметтерін көрсетуді, клиенттерге қажетті қызметтерге қолайлы бағаларды пайдалануды білдіреді.

Қазіргі дамып жатқан ақпараттық технологиялар заманында өз шаруашылығын жалғастыру үшін, қызмет ауқымын кеңейтіп, жоғары пайдага қол жеткізу үшін көптеген кәсіпорындар тауардың жаңа түрін шыгаруға, жаңа қызметтерді ұсынуға ұмтылуда. Осылан орай банктер де жаңа қызметтерді ендріуге және бұрынғы қызметтерді жетілдіруге үлкен назарын аударып отыр. Жаңа қызметтерге пластикалық карточкалар, банкаралық электрондық есеп-айырысулар, әлемдік Интернет байланыс жүйесіндегі қаржы нарығының құрылуы жатады.

Біздің еліміздегі қазіргі банктік институттар аталған жаңа қызметтерді атқара бастады. Клиенттің заказы бойынша маркеингті зерттеуді, валюталық операцияларды, басқа да қызметтерді, соның ішінде, трасталық, ақпараттық-анықтамалық консультациялық, қор және т.б. жүргізеді.

Банктердің Қазақстанның нарықтық экономикасындағы ролі қаржылық нарықтың белсенді сегменті ретінде ең бірінші несие сөзімен байланыстырған дұрыс болады. Нарықтық қатынастардың қалыптасуында және дамуында екінші деңгейлі банктер маңызды роль аткарады. Банктер қазіргі экономиканың орталық буыны болып табылады. Олардың қызметтің дамуы – нарықтық механизмдерді құрудың қажетті шарты.

Қазақстанның банктік жүйесіндегі екінші деңгейлі банктер тәуелсіз нарықтың ұйымдастырылған құрылымы болып табылады және экономикалық даралықтың жоғарғы деңгейімен ерекшеленеді. Банктер өздерінің қызметтерінің нәтижелері үшін толық экономикалық жауаптылық артады. Қазіргі екінші деңгейлі банктер туралы сөз қозғағанда, несиелік жүйенің басқа да буындары сияқты олардың үнемі дамып отырғандығын айта кету керек. Яғни, операциялар формасы, бәсеке әдістері, бакылау және басқару жүйелері өзгеруде.

Нарықты және нарықтық инфрақұрылымдарды, шаруашылық байланыстарын орнықтырудың жаңа тетіктерін қалыптастыру және кәсіпкерлік пен бәсекелестікі дамыту, шаруашылық жүргізуідің бүкіл еларалық, республикалық, аймақтық,

товарооборот Беларуси с государствами региона превысил два миллиарда долларов. При этом особенно динамично стало развиваться взаимодействие Беларуси с такой латиноамериканской страной, как Эквадор.

Активизация белорусско-эквадорских отношений приходится на конец первого десятилетия XXI века, когда «за последние 5 лет двусторонний товарооборот между Беларусью и Эквадором удвоился, составив в 2010 году около \$40 млн» [2]. Такая динамика взаимодействия свидетельствовала о том, что Эквадор может стать весьма перспективным партнером в Южной Америке. И уже в октябре 2011 года стороны договорились «о подготовке общего плана действий и определении основных направлений в сфере экономического сотрудничества» [3], а также об интенсификации работы по созданию полноценной договорно-правовой базы отношений.

В июне 2012 года в рамках первого в истории визита главы белорусского государства на эквадорскую землю отмечалось, что «Эквадор занимает важное место в планах Беларуси по налаживанию торгово-экономических отношений со странами Латиноамериканского региона» [4], а экономический потенциал двух стран свидетельствует о возможности кратного наращивания взаимодействия в торгово-экономической, научно-технической и образовательной сферах. Тогда же стороны договорились «для начала определить несколько направлений сотрудничества, выбрать три-четыре конкретных проекта для реализации в ближайшее время» [5].

Одним из таких направлений была выбрана белорусская помощь Эквадору в оптимизации уже имеющихся и поиске новых месторождений нефти. Дело в том, что Эквадор, будучи аграрно-индустриальной страной, обладает значительными запасами «черного золота», занимая по этому показателю в Латинской Америке четвертое место после Венесуэлы, Мексики и Аргентины. Именно нефть является основной статьей эквадорского экспорта. Вот почему в этой стране поощряют проекты по разработке новых месторождений, а также создание современной инфраструктуры и средств транспортировки нефти и нефтепродуктов. Вот почему уже в 2012 году компания «Белоруснефть» приступила здесь к работе. В числе основных видов ее деятельности значились – «разведка и разработка месторождений нефти; сейсморазведочные работы; бурение скважин; внедрение научноемких технологий в области мониторинга разработки месторождений нефти и газа и повышения нефтеотдачи пластов» [6]. В сельве Амазонки сразу два сейсморазведочных отряда белорусских специалистов занялись поиском залежей углеводородов на площади полторы тысячи квадратных километров в формате 3D.

А в 2014 году объединение «Белоруснефть» стало лауреатом ежегодной премии авторитетного журнала «Oil & Gas Year», издаваемого в Эквадоре. Победа в номинации «Лучший сейсмический проект 2014» была присуждена за реализацию поисковой разработки в восточном нефтяном бассейне этой страны. Интересно, что часть поисковых работ проходила «на территории крупнейшего национального парка страны – Ясуни. Он не только объявлен биосферным резерватом, но также там проживают два коренных племени, объявивших о добровольной изоляции. С учетом этих особенностей экологические требования к выполнению сейсморазведочных работ оказались достаточно высокими» [7].

- політична та економічна нестабільність, часті зміни в законодавчому та правовому полі щодо здійснення транспортних перевезень та процедури перевезення кордонів, неугодженість національних законодавчих актів з відповідними нормами в європейських країнах;

- недостатньо гнучка тарифна політика, яка не завжди враховує зміни в тарифній політиці конкуруючих з нами країн та не сприяє забезпечення конкурентоздатності перевезень по території України в порівнянні з іншими країнами, наявність місцевих зборів, необхідність внесення фінансової застави й т.д.

Висновки: У транспортній системі Української держави, у виконанні нею транзитної ролі важливі значення мають усі складові її транспортного комплексу: автомобільний, залізничний, трубопровідний, водний, повітряний і космічний види транспорту, який потребує ефективної стратегії управління ним як цілісною виробничо-економічною системою, яка має базуватися на комплексному підході та на принципі ієрархії пріоритетності цілей, ієрархії загальних національних і локальних (галузевих) пріоритетів.

Отже, транзитне положення України – одна з багатьох рис привабливості національного ринку України для закордонних інвесторів і виробників. Міждержавний транзит через українську територію – це значний національний ресурс, який на сьогодні використовується не повною мірою.

Література:

1. Колесников А. Перспективы для транзита // Порты Украины – 2007 – №5. – с.17-19.
2. Содружество Независимых Государств в 2006 году : статистический справочник / Межгосударственный статистический комитет СНГ. М., 2007.

Залесский Борис Леонидович

Белорусский государственный университет

БЕЛАРУСЬ – ЭКВАДОР: НОВАЯ ДИНАМИКА ОТНОШЕНИЙ

Внешнеэкономическая политика Республики Беларусь на ближайшие пять лет предполагает достижение устойчивого роста экспортного потенциала страны с одновременным обеспечением положительного сальдо во внешнеэкономической деятельности. Одним из важных приоритетов в этой связи является дальнейшая активизация торгово-экономических связей с перспективными, быстрорастущими экономиками и емкими рынками сбыта стран Юго-Восточной Азии, Ближнего Востока, Африки и Латинской Америки. При этом особое значение в белорусской внешней политике в последние годы приобретает сотрудничество со странами Латинской Америки – региона, который динамично развивается и последовательно укрепляет свои позиции как один из центров роста мировой экономики. «Из года в год взаимодействие с латиноамериканскими странами охватывает все новые сферы, наполняется новым содержанием» [1]. Достаточно сказать, что в 2012 году

жергілікті сатыларында, сондай-ақ меншік түрлерінде қарамастан әрбір шаруашылық бірлігі деңгейінде экономикалық тәуекелдер теориясын, оларды бағалау мен реттеудің әдістерін зерттеп жасауды талап етеді [3].

Аталмыш проблемаларды шешуде банк жүйелері басты рөл атқарады. Бұл – ел экономикасының тұрақсыздығы жағдайындағы банктер мен несие қатынастары рөлінің өссе түсуімен және нарықтық қатынастардың дамуымен айқындалады. Банктер ссудалық капитал, бағалы қағаздар нарығын, валюта нарығын ғана калыптастырмайды, сонымен бірге тауар биржаларын және жаңа шаруашылық құрылымдарын құру мен олардың қызметін жүргізуге де қатысады, негізі бойынша үйімдар мен қәсіпорындардың қаржылық жағдайы, тауар, сауда және валюта нарықтарының конъюнктурасы, аймақтық экономикалық хал-ахуалы туралы қажетті ақпараттардың бірден-бір иеленушісі болып саналады. Соңғы айтылғандар банктердің өз клиенттерінің сыртқы және ішкі коммерциялық және саяси тәуекелдерін зерттеудің маңыздылығын растижды.

Қазақстанның экономикалық есімнің бағалауы банк активтерінің жоспарлы өсүін екі жыл қолемінде тежеуі мүмкін. Мұндай болжамды халықаралық Standard & Poor's рейтинг агенттігінің болжамы болатын.

Standard & Poor's болжамы бойынша Қазақстанның банк секторының дамуына көрі әсер ететін – шет ел валютасы бойынша депозит өтімділігінің дефициті.

2015 – 2016 жылдар аралығында Қазақстан банктері өтімділігінің жоғарылауы мен қорлану көрсеткіштеріне тікелей доллар деңгейінің жоғарылуты мен осы факторға байланысты теңге өтімділігінің дифициті қысым береді. Сондай – ақ Қазақстан банк секторының басты макроэкономикалық мәселесі ЖІӨ – нің төмендеуі мен теңге девальвациясы, Ресейдегі рецессия болып табылады [4].

Қазіргі кезде отандық экономика бәсекенің институционалды негізін қалаушы және оның банк секторымен қоса, шаруашылықтың барлық сферасында тұрақталуы этапында тұр.

Аймақтық нарықтағы табысты сегмент, маржа пайзызының төмендеуі, банк қызметтері бәсекелестігінің күшеюі, қаржы қызметінің жетіспеушілігі үшін банк қызметтерінің бәсекелестігінің күшеюі екінші деңгейлі банктер үшін даму стратегиясының құрылыш, шындалуда, клиенттерге тиімді қызмет көрсетуді үйімдастыруда жоғары деңгейдегі талаптарды қояды. Қоғтеген екінші деңгейлі банктер клиенттермен жұмыс жасауда, жоғары бәсеке жағдайында тиімсіз, жалпы тәсілдерді қолданады; банктерде нақты тұтынушылар мұқтаждығын қанагаттандыру мақсатымен емес, дәстүрлі қызмет түрлері көрсетіледі. Яғни банктерде:

- тұтынушылар сұранысын ескермestен өнім (қызмет) дайындалады;
- банк қызметкерлері жеке тұтынушыларға индивидуалды қызмет көрсетуге дайын болмауы;
- қызметкерледі жұмысқа алу, міндеттер тағайындаудағы бірқатар кемшілікте;
- қызмет көрсету саласын жақсарту мақсатымен тұтынушы талғамын анықтап, маркетингтік зерттеу жүргізілмеуі;

- жаңа қызмет түрін ұсыну мен клиенттермен ұзақ мерзімде қарым – қатынас орнатудағы маркетингтік жоспарлаудағы кемшіліктер.

Анықталған бірқатар қызмет көрсету саласындағы қызыншылықтар негізінде Қазақстанның II деңгейлі банктерде сапалы менеджменттің әлсіздігі байқалады.

Мемлекет банктің борыштары бойынша ешқандай міндеттемелер алмайтыны сияқты банктердің операциялық қызметіне араласпайды. Ағымды жағдайда банктер банк депозиторларының мүдделерін барынша қорғалатындағы етіп активтер мен пассивтерді тиімді басқаруды қамтамасыз етулері тиіс. Бұған қарамастан мемлекет қызметі ел экономикасының одан әрі дамуына ықпал ететін жүйес құраушы банктеге қатысты тұрақтандыру шылық бастамаларымен шығады [5].

Сондықтан қазіргі таңда еліміздің банк саласында мемлекеттік қадағалаудың болғаны абыз, сонымен қатар қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етудің бір ерекшелігі – мемлекеттік әсер ету тетігін өз деңгейінде болуы. Мұндай жағдайда мемлекет қаншалықты билікті қажет етсе, соншалықты билікті өз қолына алуы керек. Мемлекет тиесілі заңнамалық актілерді қабылдау арқылы ғана банктеге белгілі бір деңгейде әсер ете алады. Сондықтан мемлекет бұл саладағы барлық мәселелерді қамтитын Қаржы кодексін қабылдаса жөн болар еді. Бұдан басқа мемлекеттің ықпал ету тетігі жоқ, өйткені мемлекеттегі екінші деңгейдегі банктердің барлығы дерлік жеке меншік негізде қызмет етіп келеді.

Әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының Президентінің халыққа жолдауы, 30 қараша, 2015 ж.;
2. Агентство РК по статистике. – http://stat.gov.kz/faces/wcnav_externalId/homeDinamika.pokazateli;jsessionid=91ZvWdFQdsdq
3. Криворотов Д. Методологические подходы к количественному анализу конкурентоспособности национальной экономики. // Банкауский весник. – Верасень, 2008. – С.12-21.
4. Сейтқасымов Ф. С. «Ақша, несие, банктер» Оку құралы.- Алматы: «Экономика», 2005 жыл
5. Феномен новых индустриальных стран Азии. – <http://lib.vvsu.ru/books/Bakalavr01/page0217.asp>

За цим коефіцієнтом Україна посідає перше місце в Європі (коєфіцієнт транзитності України – 3,75, Польщі – друге місце – 2,92)’.

Рівень розвитку транспортної інфраструктури характеризує транзитні можливості країни, а їхня реалізація позитивно позначається на рентабельності ряду галузей економіки. Розташування України в центрі Європи сприяє конкурентоздатності її з сусідніми країнами такими як: Румунія, Білорусь, Російська Федерація.

Як свідчать дані статистики, показник рентабельності і в промисловості і в сільському господарстві є достатньо високим (у загальному понад 10 відсотків). Це підтверджує необхідність повною мірою використовувати транзитний потенціал, який сприяє піднесенням української економіки і її інтеграції у світову економіку.

Аналіз статистичних даних стверджує, що через територію України щорічно перевозиться понад 60 млн.т. транзитних вантажів (включаючи трубопровідний транспорт для перевозки рідких вантажів: нафта, газ, аміак тощо). Експертна оцінка потенційних можливостей нашої країни становить в межах 220 млн.т. транзитних вантажів і це є стратегічною перспективою для її розвитку.

Чинниками, які визначають втрати транзитних вантажопотоків, можна розділити на дві групи: зовнішні та внутрішні. Більшість із внутрішніх проблем функціонування транспортного комплексу мають системний характер і потребують вирішення на загальнодержавному рівні та корінного реформування транспортної сфери в цілому.

Зовнішні чинники:

- зміна кон'юнктури міжнародного ринку транспортних перевезень (зростання обсягів комбінованих перевезень, зростання вимог до швидкості та якості транспортних послуг та перевезень, зміни в структурі транзитних вантажів на користь контейнерів, тарно-штучних вантажів, зменшення транзиту металу, наливних вантажів і т.д.);
- зростання міжнародної конкуренції на державному рівні за додаткові транзитні потоки як наслідок переорієнтація транзиту з портів України на порти сусідніх країн;
- різні темпи трансформації та інтеграції національних транспортних систем у міжнародну транспортну систему, зокрема прискорений розвиток транспортної інфраструктури конкурючих з нами країн.

Внутрішні чинники, які мають техніко-економічний, політичний та правовий характер:

- відставання в темпах розбудови української частини системи міжнародних транспортних коридорів (аналіз пропускної здатності автомобільних і залізничних магістралей, які входять у систему МТК на території України свідчить, що практично на кожному напрямку залишаються ділянки, які мають пропускну спроможність у декілька раз нижчу, ніж у цілому для всієї магістралі);
- низька якість внутрішньої транспортної мережі, обмеженість швидкості транзитних перевезень, технічно застарілій рухомий склад;
- низький рівень розвитку інфраструктури державного кордону, низька пропускна спроможність прикордонних пунктів пропуску та відносно висока вартість послуг, що надаються при перетині кордону, складна та тривала процедура проходження кордону, простой на кордоні;

– зниження фіiscalного тиску на бізнес і зменшення податків;

– активний розвиток українського ринку цінних паперів, створення умов для розвитку сучасних фондових інструментів, біржової і депозитарної інфраструктури.

Реалізація даних заходів дозволить забезпечити сприятливий інвестиційний клімат для іноземних інвестицій в умовах нестачі внутрішніх фінансових ресурсів та даст змогу економічного розвитку країни. Розглянуті шляхи активізації залучення іноземних інвестицій позитивно впливатимуть на покращення основних макроекономічних показників розвитку держави та змінити її позиції на світових інвестиційних ринках.

Література:

1. Говорушко Т.А. Сутність прямих іноземних інвестицій та їх класифікація / Т.А. Говорушко, Н.І. Обушна // Теорії мікро-макроекономіки. – 2013. – Вип.41. – С.91-99.
2. Закон України «Про режим іноземного інвестування» 93/96-вр, чинний, поточна редакція – Редакція від 11.08.2013, підстава 406-18.
3. Коваленко Ю.М. Прямі іноземні інвестиції: національний і міжнародний аспект / Ю. М. Коваленко, Т. О. Мельничук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2014. – № 1. – С. 112-120.
4. Прокопчук О.А. Іноземні інвестиції в економіку України: тенденції та перспективи / О.А. Прокопчук // Збірник наукових праць Таврійського агротехнічного університету (економічні науки). – 2013. – №1(3). – С.200-206.
5. Сааджан В.А. Іноземні інвестиції: аналіз та вплив на економічний розвиток України / В.А. Сааджан, Т.О. Скорик // Економіка: реалії часу. – 2012. – №3-4(4-5).

Сідаков Вітлій Володимирович

Національний університет харчових технологій

РОЗВИТОК ТРАНЗИТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Виклад основного матеріалу: Транзитне положення України – одна з багатьох рис привабливості національного ринку України для закордонних інвесторів і виробників. Міждержавний транзит через українську територію – це значний національний ресурс, який на сьогодні використовується не повною мірою.[1]

Україна в системі міжнародних транспортно-комунікаційних зв'язків об'єктивно входить за межі власних інтересів у зв'язку з її тяжінням до географічного центру Європи. Цей фактор і визначає пріоритети розвитку країни у напрямі більш тісної інтеграції з країнами Європейського Союзу (ЄС) та іншими країнами, зокрема СНД. Слід зазначити, що Україна має спільні кордони з шістьма країнами Європи та Російською Федерацією. Таким чином територія України є транстериторіальною зоною і характеризується високим коефіцієнтом транзитності.

Бексейіт А.М

Алматы қ. Т.Рысқұлов атындағы Жаңа экономикалық университеті
Бейінде магистратура 1 курс «Қаржы» мамандығы

КОММЕРЦИЯЛЫҚ БАНКТЕРДІҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ

Summary.

Issues related to the development of the investment activity of commercial banks, are important for both individual banks and the entire macroeconomic system.

Резюме.

Вопросы, связанные с развитием инвестиционной деятельности коммерческих банков, являются важными как для отдельных банков, так и для всей макроэкономической системы.

Бұғандегі экономикада коммерциялық банктер арасындағы клиенттерге қызметтер көрсету бәсекелестігін арттыру өзекті мәселе болып отыр.

Инвестициялық қызметтің тиімді жүзеге асыру кредиттік мекемелер арасында бәсекеге қабілеттілігін арттыру, сондай-ақ банктердің табысты ұзак мерзімді жұмыс істеуі, қаржы активтерін тиімді пайдалануы, қаржылық тұрақтылық және етімділігін нығайтуы, қаржы тәуекелдерін реттеуі секілді маңызды факторларға байланысты.

Біздің ойымызша коммерциялық банктердің инвестициялық қызметтінің дамуына байланысты мәселелер жеке банктерге ғана емес бүкіл макроэкономикалық жүйе үшін де маңызды болып табылады.

Кужева С.Н. анықтамасы бойынша банктің инвестициялық қызметті-бұл банктік инвестициялық қызметті жүзеге асыру барысында пайда мен басқа да табыстарды алуға, сонымен қатар клиенттерге банктік және инвестициялық қызметті көрсету үшін түрлі дәрежедегі инвестициялық тауарларды құру мен жүзеге асыруға бағытталған банктің мақсатты қызметі.[1]

Шетел тәжірибесінде «инвестиция» терминін бағалы қағаздарға ұзак мерзімді қаржы салу құралы деп қарастырады. Нарықтық экономикада инвестициялау механизмі бағалы қағаздар нарығымен тығыз байланысты болғандықтан бұл нақты экономикалық қатынастың теориялық көрінісін бейнелейді. Банктердің инвестициялық қызметті екі түрлі қызметті көрсету бизнесі ретінде қарастырады. Біріншісі-бағалы қағаздарды алғашқы нарықта шығару мен орналастырудан капиталды қебейту. Екіншісі -екінші ретті нарықта қолданыстағы бағалы қағаздарды сатып алушылар мен сатушыларға виртуалды кездесулер үйімдастыру, яғни брокер немесе дилер қызметі.

Банк инвестицияларының өзіндік экономикалық мағанасы бар. Инвестициялық қызмет микроеconomикалық аспектіде, экономикалық субъект ретіндеғі банктің

көзқарасы бойынша- инвестор ретінде қаржылық активтерді сатып алу мен одан тұра және жанама табыс алу мақсатында белгілі бір мерзімге өзінің ресурстарын салу деп қарастырылады. Сонымен қатар инвестициялық қызметтің екінші бір аспектісі, қаржы делдалдары ретінде макро-экономикалық ролін жүзеге асыруға байланысты. Банктер бұл қызметті арқылы шаруашылық жүргізуши субъектілердің қарызы қаражатқа деген қажеттіліктерін қанағаттандырады. Нарықтық экономика жағдайында инвестицияға сұраныс ақша-кредит формасында туындаиды. [2] Сонымен қоса банктер жинактар мен салымдарды инвестиацияға айналдыруға мүмкіндік береді. Осылайша, несие үйімдарының инвестиациялық қызметті екі жағынан қарастырайлады. Экономикалық үйім (банк) тұрғысынан, ол өз табысын арттыруға бағытталған. Макро-экономикалық аспектіде инвестиациялық қызметтің әсері әлеуметтік капиталдың өсуіне қол жеткізу болып табылады. Айта кету керек, экономиканың даму барысында банктің инвестиациялық қызметті салымдар бойынша тек банктер гана емес, сонымен қоса қоғамның да табыс алушына ықпал етуде. Сондықтан, макроэкономика тұрғысынан, банктің инвестиацияларының жемісті бағдары инвестиациялар үшін критерийлер болып отыр. Экономикалық әдебиеттерде коммерциялық банктердің инвестиациялық қызметтінің класификациясы жалпы қабылданғандардан өзгеше, ол коммерциялық банктердің инвестиациялық қызметтінің ерекшеліктерімен байланысты.

Банк инвестиациялары мынадай топтарға бөлінеді:

• Инвестициялау обектісіне сәйкес: нақты экономикалық активтерге инвестиациялар (нақты инвестициялар) және қаржы активтеріне инвестиациялар (қаржы инвестиациялары). Сондай-ақ банк инвестиациялары нақты объектілерге де сараланған болу мүмкін: инвестиациялық кредиттерге салымдар, жедел депозиттер, пайлар мен үлестік қатысуларға салымдар, бағалы қағаздар, жылғымайтын мүлікке, бағалы металдар мен таастарға, коллекциялық заттарға, мүлік пен интелектуалды құқық және т.б салымдар.

• Инвестициялау мақсатына байланысты банктің инвестиациялар тікелей, объектінің басқарумен байланысты инвестиация және портфелді, тікелей басқаруды емес тек процент, дивидент немесе активтік нарыйтағы бағасының өсуінен табыс алуды көздейтін инвестиациялар болып бөлінеді.

• Инвестициялардың тағайындалуына байланысты кәсіпорындар мен үйімдарды құру мен дамытуға байланысты және банктің шаруашылық жүргізуши субъекті қызметтіне байланысы жоқ инвестиациялар деп бөлінеді;

• Инвестициялау көзі бойынша өзінің есебінен жүзеге асыратын банктің меншікті инвестиациялары (дилерлік операциялары), және клиенттің банктің шотынан және клинеттің тапсырмасы бойынша клиенттік инвестиациялар (брокерлік операциялар) болып бөлінеді

• Инвестиция салу мерзімі бойынша: қысқа (1 жылға дейін), орта (3 жылға дейін), ұзақ (3 жылдан жоғары) болып бөлінеді. Коммерциялық банктер инвестиациясы тәуекел тұрларі, региондар, салалар мен басқа да белгілері бойынша сыныпталады. [3]

Згідно чинного законодавства України прямі іноземні інвестиції можуть здійснюватись у вигляді:

- іноземної валюти, що визнається НБУ конвертованою;
- будь-якого рухомого і нерухомого майна та пов'язаних з ним майнових прав;
- інших цінностей (майна), які відповідно до закону визнаються іноземними інвестиціями [1].

В останні роки у практичній та теоретичній діяльності науковці приділяють значну увагу проблемам побудови ефективної системи залучення іноземних інвестицій. Водночас чинної уваги заслуговує питання інвестиційного клімату України, який характеризується низькою привабливістю. Потенційний інвестор не буде зацікавлений вкладати гроші в країну з високим рівнем корупції, з нестабільною політичною ситуацією та з низькою інвестиційною ефективністю.

Невисокі темпи приросту ПІП в українську економіку за останні роки пояснюються такими причинами [3]:

- остання фінансово-економічна криза, яка значно вплинула на доступ українських підприємств і банків до зовнішнього кредитування;
- значний відтік капіталу нерезидентів з української економіки, який спровокував дефіцит коштів на внутрішньому фінансовому ринку, що значно обмежило пропозицію інвестиційних об'єктів для продажу потенційним інвесторам;
- нестабільність макроекономічної ситуації в цілому, яка проявилася у збільшенні споживчих цін, формуванні негативного сальдо платіжного балансу, значному і непередбачуваному зміні валютного курсу національної валюти;
- політична криза, бюрократична корупція на регіональному та місцевому рівнях, відсутність податкових механізмів стимулювання інвестицій.

Отже, сукупність зовнішніх і внутрішніх негативних чинників значно впливає на приплив ПІП в українську економіку.

Приоритетними напрямками для залучення стратегічних інвесторів можуть бути визначені ті, де Україна має традиційні виробництва, володіє необхідним ресурсним потенціалом і формує значну потребу ринку у відповідній продукції, а саме: виробництво легкових і вантажних автомобілів; тракторо- і комбайнобудуванні; авіа- і ракетобудуванні, суднобудуванні; замкнутий цикл виробництва палива для АЕС; розвиток енергогенеруючих потужностей; нафтогазовидобутоку, зокрема на Чорноморському шельфі; управадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій; переробки сільгоспрудукції; транспортної інфраструктури.

Без високотехнологічного укладу в України не буде гідного майбутнього, оскільки сучасна історія розвитку цивілізацій наочно показала, що за останні кілька десятків років видатного прогресу досягли країни орієнтовані не на сировинні ресурси і низьку переробку, а розвинені в технологічному відношенні держави.

Для покращення інвестиційного клімату задля забезпечення розвитку економіки України потрібно [5]:

- забезпечення стабільності та прозорості у правовій і судовій сферах;
- подолання корупції на всіх рівнях влади;
- лібералізація підприємницької діяльності шляхом суттєвого зменшення рівня бюрократії та спрощення регуляторного середовища;
- стимулювання внутрішнього попиту на продукцію українських виробників;

2. Организация Объединенных Наций по промышленному развитию [Электронный ресурс]. – 2016. – URL: <http://mfa.gov.by/mulateral/organization/list/fdf9f9c3dd42d34e.html>

3. О подписании Рамочной программы сотрудничества с ЮНИДО [Электронный ресурс]. – 2013. – URL: http://mfa.gov.by/press/news_mfa/c689bc13beeb861e.html

4. О 40-й сессии Совета ЮНИДО [Электронный ресурс]. – 2012. – URL: http://mfa.gov.by/press/news_mfa/eecb43a11cde58ec5.html

5. О 15-й сессии Генеральной конференции ЮНИДО [Электронный ресурс]. – 2013. – URL: http://mfa.gov.by/press/news_mfa/bcfc4057b2a915c1.html

6. Андрей Кобяков встретился с представителями ООН и ЮНИДО [Электронный ресурс]. – 2015. – URL: <http://www.government.by/ru/content/5895>

7. Пивовар, Э. ЕЭК совместно с ЮНИДО разрабатывает программу инновационного развития / Э. Пивовар // [Электронный ресурс]. – 2015. – URL: <http://www.belta.by/economics/view/eeek-sovmestno-s-junido-razrabatyvaet-programmu-innovatsionnogo-razvitiya-152166-2015>

Погребна А.В.

Національний університет харчових технологій

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Глобалізація ринкового середовища обумовила активізацію міжнародного руху капіталу, що стає кatalізатором соціально-економічного розвитку та зростання країн. Його визначальною формою є рух підприємницького капіталу або прямих іноземних інвестицій, які в умовах поглиблення транснаціоналізації бізнесу є одним з найефективніших засобів структурних зрушень та ремісії національних економік.

Теоретичні та практичні аспекти іноземного інвестування є однією з найактуальніших тем дослідження багатьох зарубіжних та українських науковців, зокрема С. Реверчука, В. Федоренка, Т. Проценка, В. Солдатенка, Д. Степанова, Е.Дж. Долан, Г. Іванова, Л. Ігоріна, Д. Єндовицького, У. Шарпа та ін. [4].

Відповідно до Закону України «Про режим іноземного інвестування» під іноземними інвестиціями розуміють цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України [2]. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) – це вкладення капіталу в підприємство за кордоном для забезпечення набуття довгострокового економічного інтересу через отримання інвестором контролю над об'єктом вкладення капіталу й передбачає отримання підприємницького прибутку (доходу) та/або ж досягнення соціального, інноваційного, екологічного ефектів.

Банктердің инвестициялық саясат тікелей және портфельдік инвестициялардың онтайлы үйлесімінің қалыпты жұмыс істеуін қамтамасыз ету, операциялар табыстылығын арттыру, тәуекелді және өтімділік балансының қолайлы деңгейін ұстап тұру мақсатында инвестициялық портфельді басқару стратегиясын әзірлеу және іске асыруға бағытталған іс-шаралар сериясын білдіреді. Инвестициялық саясаттың маңызды элементі – банктің қаржы-валюта портфелін басқару стратегиясы мен тактикасын әзірлеу, соның ішінде оның инвестициялық портфелі үшін де.

Инвестициялық портфель (портфельдік инвестициялар) – заңды тұлғалардың бағалы қағаздарға инвестицияланған қаражаттарының жынытығын, оның ішінде басқа да банк және қаржы институттарының мерзімді депозиттер түрінде шетел валютасындағы қаражаттары мен шетелдік бағалы қағаздарға инвестициялар орналастыруын жатқызады. Инвестициялық портфельдің құрылымын айқындау критерийлері: операциялардың табыстылығы мен тәуекелдігі, баланс өтімділігін реттеу мен активтерді әртаратпандыру қажеттілігі болып табылады.

Кәсіпорындар мен банктердің инвестициялық портфелін басқарудың түрлі тәсілдері мен қағидалары бар. Ең кең тараған түрі бағалы қағаздар бойынша деңгейлі өтеу қағидасы, яғни бағалы қағаздардан келіп түскен қаражаттарды өтеу мерзімі максималды бағалы қағаздарға кайта қаржыландыру тәсілі. Банктің инвестициялық саясатының негізгі мазмұны инвестициялар үшін ең қолайлы бағалы қағаздар шарттарын анықтау және кез келген уақытта портфелдің инвестициялық құрылымын онтайландыру болып табылады. Соған қарамастан банктердің бір бөлігі инвестициялық операцияларды жүзеге асырганда алдын ала құрылым, жоспарланған ережені қолданбайды. Қызметкерлері банк баскармасының бекіткен ережесімен инвестициялық қызметтің жүзеге асыратын банктер де бар. [4] Бұл жағдайда банк кеңесі нарық коньюктурасын ескере отырып инвестициялық саясатқа өзгерістер енгізіп отырады. Кез келген банк мекемесінде орналасқан жеріне, несиселік немесе инвестициялық қызметтің жүзеге асыру әдісіне қарамастан баланс өтімділігі мен қарыз берудің шекті көрсеткішіне басты назар аударылады. Негізінен жалпы мақсаттары мен «ойын ережелері» бірдей, айырмашылық үйімдастыру техникасы мен операцияларды жүзеге асыруында болып келеді. Коммерциялық банктердің инвестициялық саясаты мақсатты инвестициялық басқару жүйесін қалыптастыруды және оларға қол жеткізуге ең тиімді жолдарын тандауды қөздейді. Үйімдастырушылық аспектіде, ол инвестициялық активтердің онтайлы көлемі мен құрылымына жету үшін, қолайлы тәуекел деңгейінде олардың пайдалылығын есірудің инвестициялық қызметтің үйімдастыру және басқару жөніндегі іс-шаралар жынытығы. Инвестициялық саясаттың өзара байланысты маңызды элементтері банктің инвестициялық қызметтің тактикалық және стратегиялық басқару процесі. Ұзак мерзімді инвестициялық мақсаттар мен оларға қол жеткізудің жолдарын инвестициялық стратегия деп атайды. Одан кейінгі қыска мерзімді операциялық мақсаттарға өндіру және оларды іске асыру құралдарын қоса алғанда инвестициялық

активтерді тактикалық басқару барысында жүзеге асырылады. Осылайша, инвестициялық стратегияны әзірлеу инвестициялық басқару процесінің бастапкы нұктесі болып табылады. Инвестициялық стратегияның көрсетілген бағыттары шенберінде және ағымдағы кезеңде оларды іске асыру жөніндегі мақсаттарға байланысты инвестициялық тактика қалыптасады. Ол нақты инвестиациялардың көлемі мен құрамын анықтауды, оларды жүзеге асыру үшін іс шаралар әзірлеу және қажет болған жағдайда инвестициялық жобадан шығу мен осы шешімді жүзеге асыру механизмдерін қарастырады.

Осылайша банктер белгілі бір бағалы қағаздарды сатып алғанда арнағы мақсатқа қол жеткізуге тырысады, олардың негізгілеріне:

- салымдардың қауіпсіздігі;
- салымдардың табыстылығы;
- салымдардың көбейі;
- салымдардың өтімділігі;

Салымдар қауіпсіздігі деп қор нарығындағы түрлі сілкіністерге қарсы тұра білуі, табыс алудың тұрактылығы мен салымдардың өтімділігі түсіндіріледі. Қауіпсіздік әрқашан инвестиациялардің табыстылығы мен өсүін тежеу есебінен қол жеткізіледі. Қауіпсіздік пен табыстылықтың онтайлы үйлесімі инвестициялық портфельді тұрактықайта қарау мен мұқият іріктеуде қол жеткізіледі.

Корыта келе коммерциялық банктердің инвестициялық қызметін жетілдіру мен дамыту үшін:

1. Коммерциялық банктерде инвестициялық қызметіне талдау жүргізетін мамандарды үздіксіз оқыту процесін ұйымдастыру қажет;
2. Жоғары деңгейдегі банктерді өзара сенім негізінде ынтымақтастыққа шақыра отырып концорциумдар мен бассейндер құру негізінде ірі инвестициялық жобаларды қаржыландыру. Сонымен қоса шағын және орта бизнеске салынатын инвестиациялар тиімділігіне терең талдау жасай отырып, оларды несиелік қаржыландыру шараларын жетілдіру қажет.

Пайдаланлған әдебиеттер:

1. Банковское дело: Учебник для вузов. 2-е изд./Под. Ред. Белоглазовой, Л. Кроливецкой.-СПб.: Питер, 2010. –с. 263
2. Садыков Р.Р. Банковские операции на фондовом рынке // Инвестиционный банкинг. – 2007. – №5.
3. Жарковская Е.П., Арендс И.О. Банковское дело: Курс лекций. М.: Омега-Л, 2006. – 399 с.
4. Каурова Н.Н. Тенденции и перспективы развития розничного бизнеса в коммерческих банков в России // Банковский ритейл. – 2008. – №11. – С. 3-7.
5. Садвакасов К., Сагдиев А. Долгосрочные инвестиции банков. Анализ. Структура. Практика. – М.: «Ось-89», 2007. – 112 с.

«Основной задачей центра станет поддержка усилий правительства по повышению конкурентоспособности промышленных предприятий посредством представления им технической помощи» [3].

Приветствуя усилия ЮНИДО по обеспечению экономической, социальной и экологической стабильности, в том числе посредством развития концепции «зеленой» промышленности и инновационной деятельности, и исходя из необходимости достижения глобального согласия в решении задачи по обеспечению реального доступа развивающихся стран и стран с переходной экономикой к современным «зеленым технологиям», белорусская сторона еще в 2012 году выступила с инициативой по созданию «глобального фонда, деятельность которого была бы направлена на повышение доступности современных технологий, в том числе в сфере новых и возобновляемых источников энергии» [4]. Через год в принятой на Генеральной конференции ЮНИДО «Лимской декларации» – документе, выражившем политическую волю государств-участников содействовать достижению всеохватывающего и устойчивого промышленного развития как основы для обеспечения неуклонного экономического роста, – при участии белорусской стороны нашли отражение отвечающие национальным интересам нашей страны «вопросы развития сотрудничества со странами со средним уровнем дохода, а также признания многообразия путей прогрессивного развития в качестве ценности человеческой цивилизации» [5].

В апреле 2015 года белорусская сторона предложила ЮНИДО разработать межрегиональный проект по поддержке формирования партнерств и схем взаимодействия между странами со средним уровнем доходов, нацеленных на содействие их инновационному развитию. Перспективными направлениями в этой связи могли бы быть совершенствование регулятивной среды и инфраструктуры для развития инновационного предпринимательства, так как «Беларусь заинтересована в привлечении потенциала ЮНИДО к доработке проекта государственной программы инновационного развития на ближайшее пятилетие, привлечении иностранных инвесторов к коммерциализации белорусских наукоемких технологий, совершенствовании механизмов государственно-частного партнерства» [6]. А сегодня уже Евразийская экономическая комиссия совместно с ЮНИДО «разрабатывает программу инновационного развития трансфера технологий, повышения потенциала поддержки деловой инфраструктуры, промышленных парков и кластеров, а также торгового потенциала и поддержки экспорта» [7], ибо применение наилучших практик ведущих международных организаций промышленного развития позволит добиться эффекта встраивания и участия в мировых производственных цепочках всех участников евразийской интеграции.

Литература

1. Фельтхэм, Р.Дж. Настольная книга дипломата / Р.Дж. Фельтхэм; Пер. с англ. В.Е. Улаховича. – 3-е изд. – Мн.: Новое знание, 2002. – 304 с.

Залесский Борис Леонидович

Белорусский государственный университет

БЕЛАРУСЬ – ЮНИДО: ПАРТНЕРСТВО В ИНТЕРЕСАХ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

Учрежденная в 1967 году Организация Объединенных Наций по промышленному развитию (ЮНИДО) создавалась с целью поддержки и координации усилий международного сообщества в сфере промышленного развития, в том числе и для «проведения исследований в пользу развивающихся стран» [1, с. 133]. С тех пор она оказывает содействие промышленному росту и технологическому прогрессу, наиболее эффективному использованию человеческих ресурсов, справедливому развитию стран на основе индустриализации, а также промышленному развитию и охране окружающей среды, международному сотрудничеству в области промышленных инвестиций и технологий.

Республика Беларусь участвует в деятельности ЮНИДО с 1985 года, проявляя в рамках этой организации, прежде всего, свою инициативу «по созданию в рамках ООН механизма доступа к альтернативным и возобновляемым источникам энергии» [2]. С начала XXI века по линии ЮНИДО в нашей стране был реализован ряд проектов: в 2001-2004 годах – «Совершенствование инфраструктуры поддержки инновационной деятельности в Республике Беларусь», итогом чего стало создание Республиканского центра трансфера технологий и открытие его региональных отделений в Бресте, Гомеле, Гродно и Новополоцке; в 2006-2010 годах – «Совершенствование национальной системы трансфера технологий в Республике Беларусь на основе информационно-коммуникационных технологий»; в 2010-2013 годах – «Создание единой сети офисов ЮНИДО по содействию инвестициям и передаче технологий в государствах-членах ЕврАзЭс».

В октябре 2013 года была принятая Рамочная программа сотрудничества Беларуси и ЮНИДО на 2013-2017 годы, которая объединила в себе пять основных сфер взаимодействия: 1) окружающая среда и энергетика, включая ресурсоэффективное и чистое производство, управление водными ресурсами, возобновляемые источники энергии и энергоэффективность; 2) технологическое обучение, инновации и развитие; 3) поощрение инвестиций и трансфер технологий; 4) развитие и сотрудничество малых и средних предприятий; 5) укрепление агропропроводольственного и автопромышленного секторов. В соответствии с этим документом Беларусь должна принять участие в реализации проекта «Озеленение экономик в регионе Восточного соседства», провести работу по созданию Национальной системы технологического предвидения, а также создать Центр международного промышленного сотрудничества ЮНИДО в Республике Беларусь:

Маратқызы Гүлзат

С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті
Өскемен қ., Қазақстан

ЕКІНШІ ДЕНГЕЙЛІ БАНКТЕРДІҢ ҚАЗАҚСТАННЫҢ НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ РОЛІ

Қазіргі банк жүйесі – бұл кез келген дамыған мемлекеттің ұлттық шаруашылығының аса маңызды саласы. Оның тәжірибелі реіл, оның мемлекеттегі телемдер мен есептерді басқарумен, өзінің коммерциялық көлісімдерінің көп бөлігін салымдар, инвестициялар және несиелік операциялар арқылы жүзеге асырумен, басқа да қаржылық делдалдармен қатар, банктер халықтың сакталымдарын фирмалар мен өндірістік құрылымдарға бағытталумен анықталады.

Екінші деңгейлі банктер мемлекеттің қаржылық-несиелік саясаты бойынша әрекет ете отырып, айналымдағы эмиссияның, қолдағы бар ақша көлемін қосып жалпы массаның айналым жылдамдығына әсер етіп, ақша ағынының қозғалысын реттейді. Ақша массасы осуінің тұрақтануы – бұл инфляция қарқынының төмендеуінің кепілі, баға деңгейі тұрақтылығының қамтамасыз етілуі және оған қол жеткізілген жағдайда нарықтық қатынастар халық шаруашылығының экономикасына ен тиімді түрде әсер етеді.

Екінші деңгейлі банктер – кәсіпорындар мен мекемелерге, халыққа әр түрлі банктік қызмет көрсететін мемлекеттік емес ірі несие беру мекемесі. Олар үкіметтің, іскерлер мен миллиондаған жеке тұлғалардың салымдарын шоғырландыра отырып, қаржы жүйесінің орталығы болып қала береді. Коммерциялық банктер қарыздаңык және инвестициялық операциялар арқылы өздерінің әр түрлі корларына қарыз алушылардың қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Отандық банктерге қолдау жасай отырып, мемлекет олардың ішкі экономика мен нақты секторды кредиттеу көлемін сақтайдындықтарына, атап айтқанда, шағын және орта бизнес субъектілерін қаржыландыруларына және ипотекалық несиелуе бойынша қолайлы жағдайды белгілейтіндіктеріне сенім артуда.

Мемлекеттің мақсаты – жалпы жүйе тұрақтылығын қолдау және сақтау. Бұл мақсаттар үшін Қазақстанда тиісті реттеу мен қадағалау, сондай-ақ депозиттерге кепілдік беру жүйесі бар. Жүйе тұрақтылығына қауіп төнген жағдайларда мемлекет банк секторына жағдайды тұрақтандыруға қажетті тәртіпте және көлемде қаржылық қолдау көрсетеді.

Қазіргі кезде әмбебап банктер банк қызметтерінің және қаржылық қызметтердің барлық аспектілерін түгелдей қамтитын өнімдердің кең катарын ұсынады. Осы кезде басқа банктер бәсекелестік артықшылықты жаулап алу және оны мықты түрде сақтандырып қалу мақсатымен қатаң түрде белгілі бір қызметтер түрлерін көрсетуге мамандануға тырысады.

Біздің еліміздегі қазіргі банктік институттар аталған жаңа қызметтерді атқара бастады. Клиенттің тапсырысы бойынша маркеингтік зерттеуді, валюталық операцияларды, басқа да қызметтерді, соның ішінде, трасталық, ақпараттық-анықтамалық консультациялық, қор және т.б. жүргізеді.

Екінші деңгейлі банктер өз клиенттерінің ақшаларын сактауга қолайлы әртүрлі депозиттерді ұсынады, бұл бір жағынан отімділікке деген клиенттерінің қажеттілігін қанағаттандырады. Қөптеген клиенттер үшін облигациялар немесе акциялар жүмсағанға қарағанда, мұндай ақшаны сактау формасы тиімді болып табылады.

Каржы жүйесінің тұрақтылығын сактау үшін банктеге қосымша отімділік берілді. Бұл шағын және орта бизнестің, ірі кәсіпорындардың экономикалық белсенділігін қамтамасыз ету үшін жасалды. Жеке тұлғалардың салымдары бойынша кепілді өтедің сомасы ұлғайтылды.

Қазіргі банктік жүйе – бұл өз клиенттеріне ұсынылатын банк ісінің негізін анықтайтын дәстүрлі депозиттік-карыздық және есептік-кассалық операциялардан бастап, банктік құрылымдармен (лизинг, факторинг, траст және т.б.) қолданылатын ақша-несие және қаржылық құралдардың жаңа түрлеріне дейінгі әртүрлі қызметтер саласы болып табылады.

Банк қызметін – банктің клиент мүддесі үшін белгілі бір іс-әрекеттерді орындаудын сипаттауға болады. Кез-келген банк өнімінің негізінде қандай да бір қажеттіліктерді қанағаттандыру қажеттілігі жатады.

Қазіргі кезде негізгі дәстүрлі қызметтерге бұрынғыша салымдар тарту мен қарыздар беру жатады. Банктеге өз пайдаларының көп бөлігін осы операциялар бойынша пайыздық айырмадан алады. Бірақ, осы екі қызмет төңірегінде банктік өнімдердің қөптеген нысандары жасалынып шығуы мүмкін.

Қазіргі кезде әмбебап банктеге банк қызметтерінің және қаржылық қызметтердің барлық аспектілерін түгелдей қамтитын өнімдердің кең қатарын ұсынады. Осы кезде басқа банктеге бәсекелестік артықшылықты жаулап алу және оны мықты түрде сақтандырып алу мақсатымен қатаң түрде белгілі бір қызметтер түрлерін көрсетуге мамандануға тырысады.

Банктердің Қазақстанның нарықтық экономикасындағы ролі қаржылық нарықтың белсенді сегменті ретінде ең бірінші несие сөзімен байланыстырыган дүрыс болады. Нарықтық қатынастардың қалыптасуында және дамуында екінші деңгейлі банктеге маңызды роль атқарды. Банктеге қазіргі экономиканың орталық буыны болып табылады. Олардың қызметінің дамуы – нарықтық механизмдерді құрудың қажетті шарты. Банк қызметі жан-жақты. Қазіргі қоғамда олар әртүрлі операцияларды орындаиды. Өз қызметтерін орындаі отырып, банк ақша қаражаттарын тартумен байланысты әртүрлі операцияларды орындаиды, кәсіпорындар арасындағы төлемдерді жүргізеді, құнды қағаздарды сақтайды.

Қазақстанның банктік жүйесіндегі екінші деңгейлі банктеге тәуелсіз нарықтың үйімдастырылған құрылымы болып табылады және экономикалық даралықтың жоғарғы деңгейімен ерекшеленеді. Банктеге өздерінің қызметтерінің нәтижелері үшін толық экономикалық жауаптылық артады. Қазіргі екінші

ситуации и принять меры по борьбе с офшорами. Но достичь финансовой стабильности можно лишь при разработке и введение в действие комплексного плана решения данного вопроса.

Для борьбы с офшорами существует политика деофшоризации, которая имеет два направления действий. В одном случае деофшоризация определяется как борьба с офшорными зонами и усиление контроля над ними, а в другом – это развитие национальной экономики и создание благоприятных условий для функционирования бизнес-структур. Чтобы воплотить в жизнь данные направления, следует реализовывать единую культуру по защите прав собственности, обеспечить независимость отношения власти ко всем участникам рынка, а также обеспечить прозрачность системы регулирования и контроля.

В декабре 2013 года Президент РФ Владимир Путин в послании Федеральному собранию поручил разработать меры по деофшоризации экономики. Кампания по деофшоризации в России может дать дополнительные 150-200 млрд. рублей в бюджет в качестве налоговых поступлений. Вывод капиталов из страны через офшорные зоны, по расчетам экспертов, достигает внушительных размеров, ведь свыше 40% внешнеторгового оборота страны осуществляется с использованием офшоров. [5]

В ноябре 2014 года Владимиром Путиным был подписан закон, который обязывает физических и юридических лиц сообщать в налоговые органы об участии в капитале иностранных компаний. Также в законе введены такие понятия, как «контролируемая иностранная компания» и «контролирующее лицо».

В заключение можно сказать, что при существующих условиях дефицитного бюджета страны и экономического спада, борьба с офшорными зонами, реализующими схемы налоговой оптимизации, должна стать одним из направлений политики. России требуется разработать такие меры, через которые можно будет противодействовать легализации прибыли, полученной через офшоры. Приоритетным направлением в данном случае является оптимизация экономической ситуации, вследствие чего создаются благоприятные условия для ведения бизнеса внутри страны без оттока капитала за границу.

Литература:

1. Васильева А. Оффшорная тревога / А. Васильева // Коммерсантъ Деньги. 2013. № 4. С. 42–48
2. Катасонов В. Ю. Российская экономика под оффшорным колпаком / В. Ю. Катасонов // Институт высокого коммуницирования. 2013. № 4. С. 4–15
3. Налоговый Кодекс Российской Федерации
4. Приказ от 13 ноября 2007 г. N 108 Об утверждении перечня государств и территорий, предоставляющих льготный налоговый режим налогообложения и (или) не предусматривающих раскрытия и предоставления информации при проведении финансовых операций (оффшорные зоны)
5. Федеральная служба государственной статистики
6. Трифонова И. В. Оффшоры в наши дни: проблема оттока капитала из России // Экономика, управление, финансы: материалы IV междунар. науч. конф. (г. Пермь, апрель 2015 г.). – Пермь: Зебра, 2015. – С. 61-64.

Рисунок 2 – Причины использования офшоров

Для государств, являющихся офшорами, также выгодно вести данную деятельность, т.к. развивается экономика и повышается уровень жизни населения. Для данных территорий офшорный бизнес является механизмом, который обраzuет всю структуру ведения экономической деятельности, т.к. темпы роста в данной сфере закладываются в бюджет офшоров на очередной год. Но для развитых государств существование офшоров влечет за собой немало проблем. Сосредоточив в своих центрах огромные капиталы, офшоры могут в значительной степени оказывать влияние на мировую экономику. Угроза мировой экономике создается путем существования в офшорах условий для совершения преступлений в экономической и финансовой сферах, уклонения от налоговых выплат и легализации прибыли, которая была получена нелегальными путями.

Для хозяйствования Российской экономики существование офшорных зон влечет за собой следующие негативные последствия:

- 1) уменьшаются налоговые отчисления в бюджет Российской Федерации;
- 2) происходит отток отечественного капитала;
- 3) инвестиционный климат приходит в нестабильное состояние, что влечет за собой снижение инвестиционной привлекательности России, и как следствие уменьшается поток зарубежных инвестиционных вложений в отечественную экономику.

Для решения данной проблемы невозможно запретить существование офшорных зон, т.к. это станет противоречием принципу права на самоопределение государства, ведущего данную деятельность, и права на установление налогового режима. Тем не менее, Россия пытается найти выходы из сложившейся

денгейлі банктер туралы сөз қозғағанда, несиелік жүйенің басқа да бұындары сияқты олардың үнемі дамып отырғандығын айта кету керек. Яғни, операциялар формасы, бәсеке әдістері, бақылау және басқару жүйелері өзгеруде.

Нарықты және нарықтық инфрақұрылымдарды, шаруашылық байланыстарын орнықтырудың жаңа тетіктерін қалыптастыру және қесіпкерлік пен бәсекелестікті дамыту, шаруашылық жүргізуін: бүкіл еларалық, респубикалық, аймақтық, жергілікті сатыларында, сондай-ақ меншік түрлерінде қарамастан әрбір шаруашылық бірлігі деңгейінде экономикалық тәуекелдер теориясын, оларды бағалау мен реттеудің әдістерін әзірлең жасауды талап етеді.

Атталмыш проблемаларды шешуде банк жүйелері басты рөл атқарады. Бұл – ел экономикасының тұрақсыздығы жағдайындағы банктер мен несие қатынастары рөлінің өсе түсуімен және нарықтық қатынастардың дамуымен айқындалады.

Қазақстандық коммерциялық банктер меншікті операцияларының негізінде жеткілікті тәжірибе жинақтап, оның ішінде клиенттеді несиелей отырып, экономиканың нақты қажеттіліктерін қанағатандырушылар болып отыр. Және де жоғары өтімділікті сақтай отырып, экономикалық өсуге септігін тигізуде.

Озінің ерекшелігіне қарай банктік несие – несиелік қатынастар жүйесіндегі елдің қаржылық ресурстарға қажеттілігін қанағатандыратын және ең көп тараған көзі болып табылады.

Қазақстанның коммерциялық банктері несиелік қызметтердің барысында несиелік ресурстардың қайтпауы мәслесімен жіңі соқтығысады және осыдан қорғана отырып, олар көптеген клиенттерге қатысты консервативті саясат жүргізеді. Коммерциялық банктердегі активті операцияларының ішіндегі ең тәуекелді бабы болса да, қазіргі қоғамда банктік жүйе елдің өндірістік саласымен тығыз байланысты екені дәлелденген. Қесіпорындар банктік саланың қөмегінсіз өз өнімінің бәсекеқабілліттілігін арттыра алмайды және де қазіргі банктермен мемгерліген несиелік үрдістер мен акша ресурстарын қолданбай олар қайта құрылым жасай алмайды.

Мемлекет банктің борыштары бойынша ешқандай міндеттемелер алмайтыны сияқты банктердің операциялық қызметіне араласпайды. Ағымды жағдайда банктер банк депозиторларының мүдделерін барынша қоргалатындағы етіп активтер мен пассивтерді тиімді басқаруды қамтамасыз етулері тиіс. Бұған қарамастан мемлекет қызметі ел экономикасының одан әрі дамуына ықпал ететін жүйе құраушы банктеге қатысты тұрақтандырушылық бастамаларымен шығады.

Сондықтан қазіргі таңда еліміздің банк саласында мемлекеттік қадағалаудың болғаны абыз, сонымен қатар қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етудін бір ерекшелігі – мемлекеттік әсер ету тетігінің өз деңгейінде болуы. Мұндай жағдайда мемлекет қаншалықты билікті қажет етсе, соншалықты билікті өз қолына алуы керек. Мемлекет тиесілі заннамалық актілерді қабылдау арқылы ғана банктеге белгілі бір деңгейде әсер етпе алады. Сондықтан мемлекет бұл саладағы барлық мәселелерді қамтитын Қаржы кодексін қабылдаса жөн болар еді. Бұдан басқа

мемлекеттің ықпал ету тетігі жоқ, өйткені мемлекеттегі екінші деңгейдегі банктердің барлығы дерлік жеке меншік негізде қызмет етіп келеді.

Әдебиеттер

- Көшеноға Б. А: «Ақша, несие, банктер. Валюта қатынастар» Оку құралы. – Алматы: Экономика, 2000
- Сатыбалдин Б., Өмірбаева О. «Ақша, несие, банктер» Алматы 1997 жыл
- Сейтқасымов Ф. С. «Ақша, несие, банктер» Оку құралы.- Алматы: «Экономика», 2005 жыл
- <http://www.region-press.kz/content/item>

Bokova Natalia

Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance
Volgograd State University, Russia

THE SPECIFICITY OF INTERACTION OF THE REGIONAL ECONOMY AND THE BANKING SYSTEM OF RUSSIA

The banking system plays an important role in the economy of any state, it allows you to accumulate and invest financial resources of all the other sectors of the economy in accordance with supply and demand, provides commodity flows through the cash.

In the last decade in Russia, there have been major changes in the banking system and the economy as a whole. In the field of budgetary relations ever greater role for the regions, the state of the activity is aimed at the development of self-sufficiency of the individual subjects of the federation, in the first place, from a financial point of view. In this regard, the role of regional economic development, drawing on their own resources that can not be imagined without a developed regional banking system.

The subjects of this system (commercial banks and non-bank credit organizations) play an important role in the financial system of the region, with the formation of a regional banking system is largely dependent on the economic potential of the region itself.

So, in an economically weak region, commercial banks have difficulty in the formation of statutory funds required to meet the needs of the region in credit resources. In this situation, there is the need to unite the banks. In areas with strong economic potential created by joint-stock commercial banks, to invest their capital in the joint-stock banks weak regions, turning them into their branches [1, p. 54].

In particular, it is important to the interaction of banks with the actors of the real economy, that this is a priority for Russia, including in connection with the raw material orientation of our economy.

Consequently, the sustainability of economic growth to a large extent dependent on the activation of bank lending to the real sector of the economy at the regional level,

содружество Багамы, королевство Бахрейн, Бермуды, княжество Лихтенштейн, княжество Монако, ОАЭ, Мальдивская Республика и т.д. [4]

Особенность этих районов состоит в том, что они обладают смягченным режимом контроля над ведением деятельности офшорных банков со стороны местного Центрального Банка; отсутствием наличия банковских резервов или их присутствие в небольшом размере; наличием низких налогов или их отсутствием вообще. Также в офшорах значительно смягчаются правила аудиторских проверок.

Отток капитала в основном происходит из-за увеличения активов отечественных организаций за границей, направляющихся в международные финансовые центры, среди которых размещены офшорные государства и территории. На рисунке 1 представлен чистый ввоз/вывоз капитала в/из России.

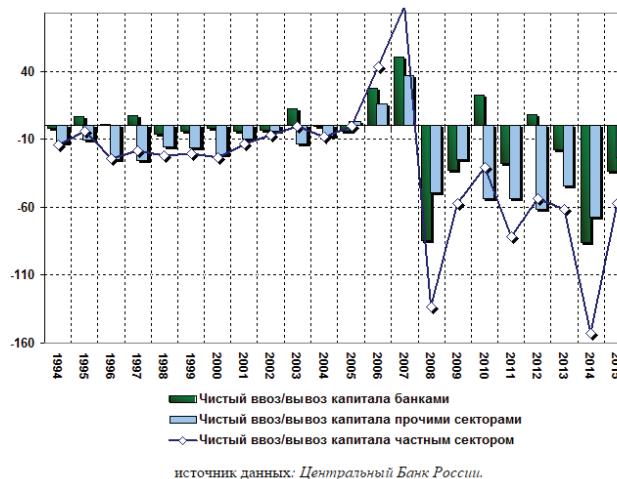

Рисунок 1 – Чистый ввоз/вывоз капитала из России за 1994-2015 гг., млрд. долл. [5]

Особенно в последние годы наглядно видно, что российские предприниматели, вместо того, чтобы инвестировать денежные средства в развитие экономики своей страны, вывозят свой капитал за границу.

Основанием возникновения, а позже активного функционирования офшоров послужило множество причин, таких как глобализация экономических процессов, расширение действия рынков, уменьшение степени контроля государства за функционированием рыночного механизма, а также мировой масштаб связей между различными государствами.

Использование офшорных зон в настоящее время довольно популярно. И этому есть свои причины, представленные на рисунке 2 [2, с.6].

Литература

1. Идея «интеграционного ядра» евразийской интеграции количественно обоснована в: Винокуров Е. (ред.) (2010) Система индикаторов евразийской интеграции. ЕАБР: Алматы.

2. «От идеи Евразийского союза – к новым перспективам евразийской интеграции» Выступление Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева в Московском государственном университете имени М.В. Ломоносова 28.04.2014

3. ЕАЭС: о плюсах и минусах членства откровенно [Электронный ресурс] // Все о таможне. – 2015. – Режим доступа: <http://www.tks.ru/news/nearby/2015/06/15/0003> (дата обращения: 6.11.2015).

4. Стенографический отчёт о заседании Высшего Евразийского экономического совета (<http://www.kremlin.ru/events/president/news/49435>).

К.э.н., доцент Шидакова Е.Е., студент Раскошная А.Ю.
Северо-Кавказский федеральный университет, г. Ставрополь, Россия

ПРОБЛЕМА ОТТОКА КАПИТАЛА КАК СЛЕДСТВИЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ОФШОРНЫХ ТЕРРИТОРИЙ

Каждое предприятие, осуществляя предпринимательскую деятельность, попадает в жесткие конкурентные условия, которые диктуют снижение издержек до легально низких пределов. Одним из направлений снижения затрат выступает налоговое планирование, в которое входит оптимизация налоговых платежей, приводящая к их минимизации.

Серьезным последствием намерения снизить затраты на выплату налоговых обязательств является проблема бегства капитала. Причина данной проблемы кроется в неразвитости инвестиционного климата в стране, высокие ставки по налогам, недостаточное количество сфер, вложение денежных средств в которые принесет большую прибыль и т.д.

Данная проблема порождается функционированием офшоров, что влечет за собой потерю существенной части бюджета страны, а также привлечение в Россию инвестиций, носящих сомнительный характер.

Официальная трактовка понятия «офшорные зоны» дана в Налоговом кодексе РФ. Согласно п.3 ст.284 «офшорные зоны – это государства и территории, которые предоставляют льготный режим налогообложения и/или не предусматривают раскрытия и предоставления информации при проведении финансовых операций». [3]

Согласно приказу Министерства Финансов РФ от 13 ноября 2007 г. N 108н выделяют 42 офшорные зоны в мире, среди которых наиболее распространенные

thus expanding economic ties, cooperation with other regions and countries can be considered as one of the decisive factors in the successful self-regions.

Currently, the regional banking system includes the following elements:

- The territorial office of the Central Bank of Russia;
- Regional branches of the Bank for Development and Foreign Economic Affairs;
- Commercial banks headquartered in the territory of the region, and their branches operating in the area;
- Branches of commercial banks from other regions;
- Branches and representative offices of foreign banks;
- Non-bank credit organizations.

The activities of all these elements makes it possible to realize the most important functions of the banking system: firstly, the payment system management in the region; secondly, the transformation of savings into investments; Third, the banking system is the conductor of the monetary policy of the Central Bank.

The basis for optimizing the interaction of the banking system and economy of the region is to achieve a certain level of development of the first and second. On the one hand, the pace of development of the banking activities affect the regional overall economic conditions, on the other hand, the degree of development of the banking sector determines the economic level of the region. [3]

Thus, the banking system is inextricably linked to the economies of the region, and they have on each other mutual influence.

In general, the factors and the interaction of the economic sector of the banking system can be divided into macro factors and microenvironments. At the macro level, such cooperation depends on scientific and technological progress, the general state of the economy (inflation, tax system, the budget deficit, the income level of the population and unemployment rates, monetary policy, national currency) and political factors (primarily on legislation).

At the micro level, these factors affect both sides. So, by the impact of the economy of the region is provided by:

- The general state of the economy (growth in production volumes, the dynamics of bankruptcies of enterprises and so on.);
- The financial condition of individual actors in the region;
- The need for financial and credit services;
- The degree of confidence in the banking system entities.

On the part of the banking system on its interaction with the economies in the region, the following factors:

- The general condition of the banking system (the degree of development of financial infrastructure, the dynamics of bankruptcy or withdrawal of licenses of commercial banks, banking sector stability, etc.);
- The level of competition between the actors of the banking system;
- The level of concentration of the banking capital;
- Resource supply (availability and adequacy of equity capital, skills, etc.);
- Costs of carrying out certain operations;
- The risk of interaction with the subjects of the regional economy (credit risk, interest rate risk interaction with innovative enterprises, etc.).

Thus, for successful cooperation between the banking sector and regional economies must have:

- Demand and economic feasibility;
- Sufficient resources;
- A certain level of development of science and technology in the industry;
- Matching the subject of the life cycle of the regional economy and the banking system of the subject.

General positive result (effect) of the financial interaction between banks and businesses are scaling up, acceleration of capital accumulation, technical and technological renovation of production and service delivery process and maintain the expanded production. The lack of such cooperation can become a reason for the decline in business activity in the region, a slowdown in production, disruption of the normal reproduction process.

To date, banks are not willing to cooperate with small businesses on their starting point, the most difficult and critical for them. Although foreign practice shows that cooperation in the initial stages of small business development not only real, but also mutually beneficial. Small businesses, in cooperation with banks could from the very beginning of its activity to learn to plan their activities, analyze the market, manage cash flow, and to assess their actual situation correctly.

Bibliography

1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation//. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2 (21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.
3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.
4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.
5. Kruglov V. N., Nuts S. A. Peculiarities of regional innovation policy in the model building for sustainable development of territories. /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 304-308.
6. Kruglov V. N., Nuts S. A. Innovative aspects of economic growth (practice area). /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 330-335.

Безусловно, создание ЕАЭС благоприятно сказывается на развитии внешнеторговых отношений стран-участниц:

- ✓ увеличивается экспорт продукции;
- ✓ снижаются тарифные ставки на импорт продукции для членов союза;
- ✓ открываются новые перспективы ведения бизнеса.
- ✓ новый союз имеет самую большую географическую территорию с выходом на все четыре стороны света;
- ✓ единый потребительский рынок (свыше 170 миллионов потребителей);
- ✓ огромные природные ресурсы (на территории союза сосредоточена значительная часть мирового запаса полезных ископаемых);

Однако надо отметить и слабые стороны, немаловажным из них являются:

- ✓ во-первых, отсутствие союзной идентичности. На постсоветском пространстве сохранились стереотипы и страхи тоталитарного союзного прошлого.
- ✓ во-вторых, ЕАЭС отстает от своих развитых конкурентов по уровню развития науки, инновации, техники и технологии.
- ✓ третьих, в странах ЕАЭС остаются высокими уровень коррупции, бюрократии;
- ✓ четвертых, до конца не согласованы межгосударственные структуры и не гармонизировано законодательство стран участниц ЕАЭС, которые в свою очередь способствуют торможению интеграции;
- ✓ в-пятых, экономика ЕАЭС сильно зависит от таких внешних факторов как экономические санкции западных стран по отношению к России, мировые цены на энергоносители и природные ресурсы, курс доллара США и евро и т.д.

Таким образом, существуют серьезные различия во взглядах между странами-участниками на ЕАЭС. Это в определенной мере отражается и на бизнесе, который наряду с явными плюсами при интеграции в рамках ЕАЭС сталкивается с рядом рисков для предпринимательской деятельности. Среди них – существующий там национальный протекционизм, торговые и валютные конфликты, макроэкономическая нестабильность. Среди новых проблем можно назвать и плохое понимание законодательства и сложившейся системы экономических и политических взаимоотношений как внутри ЕАЭС, так и у его отдельных участников. Поэтому дальнейшее совершенствование механизмов ЕАЭС должно носить системный характер и быть направлено на решение этих проблем, что принесет ощутимую пользу всем партнерам интеграционного объединения.

Возможности союза очень велики при рациональном их использовании. ЕАЭС может не только обеспечить свои потребности, но и стать мировым поставщиком сырья, товаров и услуг. У ЕАЭС есть все возможности к расширению, в него могут вступать новые члены-союзники. Транзитные возможности ЕАЭС тоже очень высоки, особенно с запуском транзитного транспортного коридора «Западная Европа-Западный Китай», может возродиться Шелковый путь в новом формате. ЕАЭС в обозримом будущем может стать мировым финансовым центром, с развитой экономической зоной и благоприятным инвестиционным климатом.

Мукушева Асель Кайраткызы

магистрант I курса Российского университета дружбы народов

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ВНУТРИ ИНТЕГРАЦИОННОЙ ТОРГОВЛИ СТРАН – УЧАСТНИЦ ЕАЭС

В статье рассматриваются особенности реализации на практике соглашения о Евразийском экономическом союзе (ЕАЭС) в контексте имеющихся ожиданий в этой области. Выделяются важнейшие проблемы в функционировании ЕАЭС, и анализируется их влияние на национальные интересы интегрирующих государств. Особо выделяются новые возможности и проблемы, возникающие перед бизнесом стран ЕАЭС.

Ключевые слова: Евразийский экономический союз, общее экономическое пространство, экономическая интеграция, интересы бизнеса, конкуренция.

Евразийский экономический союз (ЕАЭС) – молодое интеграционное объединение, созданное с целью помочь его странам-участникам реализовать свой экономический потенциал и потенциал хозяйственных связей внутри региона, создать условия для повышения глобальной конкурентоспособности. Единый рынок товаров, услуг, капитала и труда является сердцевиной интеграционного проекта.

В его состав входят страны постсоветского пространства – Россия, Беларусь, Казахстан, Армения и Киргизстан. ЕАЭС стало логическим завершением предыдущих форм интеграционных объединений: Евразийское экономическое сообщество (далее – ЕвроАзЭС), Таможенный союз (далее – ТС) и Единое экономическое пространство (далее – ЕЭП). Главной отличительной чертой ЕАЭС является частичная политическая и экономическая интеграция, находящая свое отражение в выработке странами единой торговой, денежной, налоговой и валютной стратегии, которая обеспечивает на территории союза свободу движения товаров, услуг, капитала и рабочей силы.

Таблица 1
Сравнительная характеристика численности населения ВВП некоторых стран – членов ЕАЭС

Страна	Численность населения (1 января 2015 г.)		ВВП по ППС (2014 г.)		Среднедушевой ВВП по ППС (тыс. долл.)
	Млн. чел.	Доля в ЕАЭС (%)	Млрд. долл.	Доля в ЕАЭС (%)	
Российская Федерация	143,7	78,0	3373	89,3	23,5
Казахстан	17,2	9,3	230	6,1	13,4
Республика Беларусь	9,5	5,2	145	3,8	15,3
Киргизстан	5,7	3,1	13	0,3	2,3
Итого	184,3		3779		В среднем по странам : 11,34 В среднем по сообществу: 18,37

Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance

Bokova Natalia

Volgograd State University, Russia

THE ESSENCE OF INVESTMENT ACTIVITY OF THE COMMERCIAL BANK

In foreign practice, the term «investment» refers to, as a rule, the funds invested in securities for the long term. This is a theoretical reflection of real-world economic relations, as investment vehicles in a market economy is directly related to the securities market. The investment activities of banks is viewed as a business to provide two types of services. One of them – increase in cash through the issue or placement of securities on their primary market. Other – organizing virtual meetings of buyers and sellers of existing securities on the secondary market, it is a function of brokers and / or dealers. Investments are understood and how all the areas of commercial bank resources, and as operations to place funds for a specified period for the purpose of earning income. In the first case, to investment include the entire range of commercial bank active operations in the second – his urgent component.

Bank investments have their own economic content. Investment activity in the microeconomic aspect – from the point of view of the bank as an economic entity – can be regarded as an activity during which he acts as an investor, investing their resources for a period of creation or acquisition of real and financial assets purchase to extract the direct and indirect revenues. However, investment activity of banks is another aspect related to the implementation of macro-economic role as financial intermediaries. As such, banks are helping meet the needs of economic agents in investments. Demand for them in a market economy appears in the monetary form. In addition, banks make it possible to transform savings into investments and savings. Thus, the investment activity of credit institutions has a dual nature. Considered from the perspective of the economic entity (bank), it aims to increase its revenues. The effect of the investment activity in the macro-economic aspect is to achieve growth of social capital. It should be noted that from the standpoint of economic development investment activity of banks includes investments that contribute to income generation, not only in the bank level, but also society as a whole (in contrast to those forms of investment, which, providing an increase in income of a particular bank, involve redistribution social income). Therefore, in terms of macroeconomics, the criteria for investment is a productive orientation of the bank's investments. Classification of forms of investment activity of commercial banks in the economic literature is somewhat different from the standard, which is determined by the peculiarities of the investment activity of commercial banks. Bank investments are divided into the following groups: – in

accordance with the object of investing: investing in the real economic assets (real investment) and investments in financial assets (financial investments).

Bank investments can also be differentiated and more specific targets: investments in investment loans, term deposits, shares and equity participation in securities, real estate, precious metals and stones, collectibles, and intellectual property rights, etc .; – Depending on the purpose of investment bank investment can be direct, aimed at ensuring the direct control of the object of investment, and portfolio, not intended to direct investment object management, and carried out based on the receipt of income in the form of a flow of interest and dividends or by increasing the market value of assets ; – Intended investment can be divided into investments in the creation and development of enterprises and institutions and investments, not related to the participation of banks in economic activity; – On the sources of funds for investment distinguish the bank's own investments committed for its own account (dealer operations), and the client, undertaken by the bank for the account and on behalf of its clients (brokerage); – On terms of investments may be short-term (up to one year), medium term (three years) and long term (over three years). Investments of commercial banks are classified as at risk species, region, industry, and other attributes.

Under the investment policy of the banks means a series of measures aimed at the development and implementation of investment portfolio management strategy to achieve optimal combination of direct and portfolio investments in order to ensure normal operations, increase the profitability of operations, maintain an acceptable level of riskiness and liquidity balance. The most important element of investment policy – Development strategies and management tactics Monetary Bank portfolio that includes, along with other elements of its investment portfolio.

Investment portfolio (portfolio investment) – a set of funds invested in securities by legal entities and acquired by the bank and placed in the form of term deposits of other banking and financial institutions, including funds in foreign currency and investments in foreign securities. The criteria for determining the structure of the investment portfolio are the profitability and riskiness of operations, the need to regulate the liquidity of the balance sheet and asset diversification.

Different principles and approaches to investment portfolio management companies and banks. The most common is the principle of gradation maturity securities, which allows arriving from redemption (or sold) securities funds to reinvest in securities with a maximum maturity. The main content of the Bank's investment policy is the definition of terms of securities, most suitable for investment, optimize investment structure of the portfolio at any given time. In this part of the banks (mainly medium and small) to carry out investment transactions, not being guided by a pre-defined and approved the plan. There are banks, where employees engaged in investment activities, guided by officially approved by the bank's management installations in respect of the investment policy. At the same time the bank's board makes it certain changes taking into account the prevailing market conditions. In any bank, irrespective of the location of the country, both in the implementation of credit and investment operations focuses

У ТНК з децентралізованою структурою управління органом спеціалізованого управління зовнішньоекономічною діяльністю можуть бути наступні служби (рис. 1).

Рис. 1 – Органи управління ЗЕД у ТНК

Виділення управління зовнішньоекономічною діяльністю в спеціалізований апарат зазвичай використовується в компаніях, що випускають продукцію обмеженої номенклатури та орієнтувальних своє місцеве виробництво на місткий ринок країни місцезнаходження або розвивати закордонне виробництво в невеликому колі країн або по обмеженому колу продуктів. Зростання міжнародної діяльності ТНК привів до того, що багато хто з них стали будувати управління цією діяльністю або за певних продуктів, або по окремих регіонах. Такий підхід вимагає посилення функціональних зв'язків всередині фірми і призводить до ускладнення організаційної структури ТНК в цілому [2, с. 14].

Література:

1. Бердіна М.Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності/ А.В. Даюб, Ю.С. Кузьмова – СПб.: СПБГУ ІТМО, 2011. – 101 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник/ Ю.Г. Козак, Н.С. Логінова, В.В. Ковалевський, та ін., за редакцією Ю.Г. Козака, та ін. – 4-те вид., перероб. та доповнене – Київ: Освіта Україні 2012.-300 с.
3. Семенов А.А. Міжнародний менеджмент Конспект Лекцій/ А.А. Семенов – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – 197 с.
4. Юхименко П.І. Міжнародний менеджмент/ П.І. Юхименко, Л.П. Гацька, М.В. Півторак та ін. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 488 с.

окремих підприємств. Звідси необхідність переміщення управління міжнародною діяльністю на вищий рівень управління в материнській компанії. Тепер вона становить органічну частину загальної стратегії ТНК, спрямованої на отримання стійкого прибутку.

Важливою стороною управління зовнішньоекономічною діяльністю ТНК стало використання національних кадрів на керівних постах у закордонних дочірніх компаніях. Ця обставина викликає необхідність пристосування таких кадрів до методів управління, застосовуваним материнською компанією, та посилення координації їх діяльності. Тут на перший план виступає також поєднання в управлінні принципів централізації і децентралізації, яка передбачає надання закордонним компаніям відомої самостійності у застосуванні форм і методів, що дозволяють найбільшою мірою враховувати особливості окремих країн та регіонів і разом з тим передбачає підпорядкування виробничо-збутової діяльності загальним цілям функціонування і розвитку ТНК.

Реалізація принципів централізації і децентралізації в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю вирішується по-різному в різних ТНК і по суті визначає організаційні форми управління цією діяльністю. Вибір тієї чи іншої організаційної форми управління внешнеекономічкої діяльністю залежить від багатьох обставин. Серед них найбільш важливі розміри фірми, значення і характер її закордонної діяльності: ступінь диверсифікації і складності продукції, що випускається; характер експортованої і виробленої на закордонних підприємствах продукції, орієнтованої на кінцевого споживача; специфіка ринків приймаючих країн і рівень конкуренції на них.

Принципові відмінності в організаційних формах управління зовнішньоекономічною діяльністю у різних ТНК полягають у тому, чи виділяється управління цією діяльністю в самостійні підрозділи або здійснюється виробничими відділеннями.

Організаційні форми управління закордонної діяльністю у різних ТНК багато в чому індивідуалізовані і тому, виділяючи загальні риси, важливо не випустити з уваги специфічні особливості, притаманні конкретній ТНК.

Залежно від характеру міжнародної діяльності ТНК та її масштабів, а також від організаційної структури в різних фірмах створюються різні спеціалізовані підрозділи, що виконують широке коло функцій як функцій апарату управління. Тому в рамках спеціалізованого органу управління виділяються самостійні види діяльності, що включають в себе виконання конкретно визначених функцій, які і обумовлюють його місце і роль в загальній організаційній структурі управління ТНК [4, с.135].

Орган спеціалізованого управління зовнішньоекономічною діяльністю входить у різні підрозділи і має різну підпорядкованість. Його місце в ієрархічній структурі управління залежить від умов діяльності конкретної фірми. Через органи спеціалізованого управління здійснюється централізоване управління закордонною діяльністю в масштабах компанії в цілому. Розташування та функції спеціалізованих органів управління закордонними операціями залежать в першу чергу від організаційної структурі управління ТНК в цілому.

on the problem of liquidity of balance and control of limit values issuing loans. At the same time the overall objectives and the «rules of the game» are basically the same, the difference lies in the art of organization and operations. Similarly, the problems faced by banks in the implementation of investment operations. However, there is a fairly diverse set of techniques and measures used to address them. The investment policy of commercial banks involves the formation of the investment activity of the system of targets, selection of the most effective ways to achieve them. In the organizational aspect, it appears as a set of measures for the organization and management of investment activities aimed at ensuring the optimum volume and structure of investment assets, increase their profitability at an acceptable level of risk. The most important elements of interrelated investment policy are tactical and strategic management processes of the bank's investment activities. Under the investment strategy to understand the definition of long-term objectives of investment activities and ways to achieve them. Her subsequent detailing is carried out in the course of tactical management of investment assets, including the production of short-term operational objectives and the means of their implementation. Development of investment strategy is thus the starting point of the investment management process. Formation of investment tactics going on within specified areas of investment strategy and focused on their implementation in the current period. It provides for the definition of the scope and composition of specific investments, development of measures for their implementation, and, where appropriate, – drawing up models of decision management solutions to the investment project and specific mechanisms for the implementation of these decisions. Thus, banks are buying certain types of securities are seeking to achieve certain goals, the main of which are:

- The security of investments;
- Return on investment;
- Increase investments;
- The liquidity of investments.

Under the investment security is understood as the invulnerability of investments from various shocks in the stock market, the stability of income and liquidity. Safety is always achieved at the expense of profitability and growth investments. The optimum combination of safety and profitability achieved by careful selection and constant revision of the investment portfolio.

Bibliography

1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation//. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2 (21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.

3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.

4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.

Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance

Bokova Natalia

Volgograd State University, Russia

THE IMPACT OF THE MIGRATION PROCESS ON THE STATE OF PUBLIC FINANCES

Migrants stop to pay taxes in the country of origin, but faced with the need to pay the new taxes in the new country of residence. This includes income tax, sales tax, property taxes (either direct or in the form of rent for housing), as well as the taxes levied in accordance with the social insurance programs, plus the service in the army. Migrants also switch from one set of public goods on the other, they will enjoy the benefits of the new system of national security, the protection of the police, to enjoy new landscapes, to study at the new school, giving up the same services in their home countries, they also acquire the rights to the new transfer payments, such as unemployment insurance, social security and normal benefits. Migration is part of the modern world of globalization. The existing huge scale migration involves a turnover of millions of people, reshaping the ethnographic map of the world, tightening competition on the world labor market. Migration – a phenomenon the inevitable consequence of which becomes a complication of economic and social life. And at the same time, it opens up new possibilities. Major cities and densely populated regions of Russia are the most interesting for migrants in terms of economic instability it causes tension in the social infrastructure and the labor market. At the official level of unemployment of the order of 5, 5 million foreign labor migrants according to State Statistics Committee took about 4 million jobs. According to forecasts by 2030 their number will reach read 20% of the population. This «perspective» of migration processes in the society is perceived very negatively.

A particular problem for many countries is illegal migration, which consists of three components: illegal entry, illegal residence and illegal employment. In Russia, the most common illegal employment. Of those who work, work permits are less than 30%, and registration at the place of residence – 50% and those mostly false. Migrants working in different areas. For example, in Moscow, they have such a distribution:

43% – in construction (laborers, masons and concrete workers, etc...);

Горицька К.М.

Одеський національний політехнічний університет, Україна

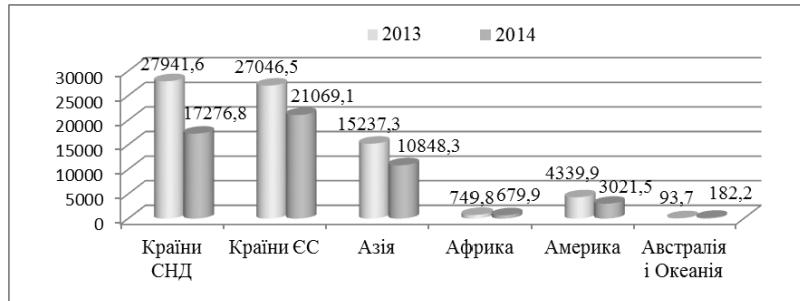
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА РЕГУЛЯТОРНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Глобалізація економічної діяльності є однією з головних тенденцій у розвитку сучасного світу, яка істотно впливає не лише на економічне життя, але й має політичні (внутрішні та міжнародні), соціальні і навіть культурно-цивілізаційні наслідки. Ці наслідки все більше відчувають на собі практично всі країни і серед них, звичайно, Україна, яка цілком усвідомлено, активно і цілеспрямовано рухається в напрямку інтеграції в міжнародну економіку[1, с.56].

Зміни характеру і змісту зовнішньоекономічної діяльності ТНК зумовили зрушення в організаційних формах і методах управління цією діяльністю, які в останні два десятиліття зробили вирішальний вплив на зміну організаційної структури і методів управління ТНК в цілому.

Найбільш характерна риса зовнішньоекономічної діяльності ТНК, як вище зазначалося, полягає в тому, що вона вже не тільки охоплює експортні операції і реалізацію продукції через збудові дочірні компанії за кордоном, а й спрямована на розвиток закордонного виробництва. Ця обставина викликає необхідність посилення й ускладнення контролю за виробничо-збудовою діяльністю в масштабах фірми в цілому. Разом з тим розвиток закордонного виробництва зумовлює потребу взаємув'язки діяльності окремих закордонних підприємств, розділу між ними ринків збути, спеціалізації кожного підприємства за певних продуктів, розвитку кооперованих зв'язків між дочірніми компаніями, розташуваннями в різних країнах. Воно викликає також необхідність вирішення проблеми раціонального постачання сировиною, напівфабрикатами, компонентами закордонних виробничих дочірніх компаній, надання їм ліцензій, технічної допомоги та послуг. У той же час створення за кордоном виробничих підприємств ставить перед ТНК проблему раціонального обліку специфічних умов розвитку виробництва в кожній країні і пристосування до особливостей і вимог кожного ринку[3, с.225].

Вирішення всіх цих проблем в комплексі викликає необхідність посилення координації зовнішньоекономічної діяльності з діяльністю всіх інших підрозділів міжнародної фірми – як лінійних, так і функціональних. При цьому вона робить вирішальний вплив на стратегію, політику та оперативні заходи всієї фірми, це веде до того, що централізоване управління ТНК здійснюється у міжнародному масштабі з глобальним підходом до питань маркетингу, планування, фінансування, матеріально-технічного забезпечення, спеціалізації і кооперування

Рис. 3 – Географічна структура імпорту товарів в Україні, млн.дол.США
Джерело: Розраховано за даними [1].

В 2014 році у структурі зовнішньоторговельних зв'язків України відбулися зміни. Якщо до сучасних подій експорт товарів та послуг України характеризувався збільшенням частки країн СНД при скороченні частки країн ЄС, то в 2014 р., внаслідок скорочення обсягів експорту-імпорту з Російською Федерацією, на перше місце вийшли країни Євросоюзу. Безумовно, ринок країн Євросоюзу є стратегічно привабливим для співробітництва, однак складності переходу на європейські стандарти, конкуренція, сировинна спрямованість експорту загрожують Україні перетворенням на сировинний придаток.

Отже, сучасна політична та економічна нестабільність негативно позначились не лише на обсягах зовнішньої торгівлі України, а і на її структурі. Тому, перш за все, в державі необхідно відновити макроекономічну стабільність, створити оптимальні інвестиційні умови, покращити «бізнес – клімат», створити власну зовнішньоекономічну інфраструктуру для забезпечення просування товарів та послуг на світовому ринку.

Література:

1. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Кремінь О.І. Відкритість економіки та напрями її оцінки / О.І. Кремінь // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7788/1/Kremen%20Vidkrytist.pdf>
3. Міжнародна економіка: навчальний посібник / А.Г. Бабенко, П.С. Козелецький, Т.В. Корягіна, В.А. Табінський. – Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. фін. акад., 2013. – С. 56-60.
4. Національний банк України Офіційне Інтернет представництво http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=65613&cat_id=44446

21% – are traded on commodity and food markets;
14% – repair apartments and other properties;
8% – worked as a mechanic in the service station;
6% – working at the grassroots positions in restaurants and cafes;
5% – worked as a driver of social transport;
3% – office workers.

Migration often has a criminogenic nature, which aggravates the already complicated criminal situation in the country. According to the Prosecutor General's Office 96 thousand criminals on the wanted list in the CIS, are now under the guise of immigrants in Russia. In his speech at the Government Hour in the State Duma of the main priorities of migration policy and the measures taken by the Russian Federation to improve the existing legislation by the government, Deputy Interior Minister Alexander Chekalin said that over the past 10 years the number of crimes committed by foreign citizens in Russia increased by 2, 5 times. The share of CIS citizens is over 90 percent. An analysis of threats to Russia's national security in the sphere of migration revealed that primarily they are associated, albeit marginally, with the formation of various criminal ethnic communities, mono-ethnic business, the shadow economy in the region with the involvement of illegal migrants. All this creates a lot of problems for the government and society. On the Russian Security Council meeting in October last year, it was stated that the problem of illegal immigration and related criminal activity, have reached the scale of threats to national security.

The main flow of illegal migration of about (90%) in Russia comes from the CIS countries (10%) – from foreign countries, mainly from Southeast Asia. The number of illegal migrants in the regions of Russia (Moscow, St. Petersburg, Saratov, Rostov-on-Don, Stavropol, Vladivostok, Khabarovsk and the surrounding region, the Republic of Buryatia, Omsk and Orenburg region) ranges from 0, 5 to 3% of the population in Moscow it is more than 10%. Of course, the catalyst for the influx of illegal migrants in Russia is simplified and visa-free regime with the CIS countries. A survey of migrants showed that guest visas in Russia entered (39%), travel (31%) and training (11%). Part of the respondents (16%) moved into Russia without visas, using the visa-free regime with the CIS countries. Illegally crossed the border (3%). These c different parts of the Russian border and interviewing detainees at border crossings showed that the main directions of illegal migration flows are: a) to enter the Russian Federation: Russian, Chinese, Russian, Mongolian and Russian-Kazakh state border, air trip to Moscow passes and St. Petersburg; b) to leave the Russian Federation – the Russian-Finnish border, the border with the Baltic states, the Russian-Ukrainian border, air trip to Moscow passes and St. Petersburg recent years, many countries, especially in Europe, are suffering from a demographic crisis, a lack of workers. In our country, the contours of the problem began to emerge, since the 80s, when the ratio of working age entering and coming out of it was a critical change of generations. Within ten years, Russia has entered a period of depopulation. Every year the country for various rea-

sons, lost nearly a million people, of them of working age in the middle dies 450 thousand men and 60 thousand women. Reducing the number of working population in relation to pensioners will lead to a strain on the social security system and shortages in the labor market. The annual US report forecast (Mapping the Global Future) developments in the world until 2020, prepared by the authoritative National Council on US intelligence, the authors of the study rather pessimistic seen the demographic future of Russia «will continue the current trend of declining fertility and reduction in life expectancy, which can seriously affect the political development, as well as human resources and human health.»

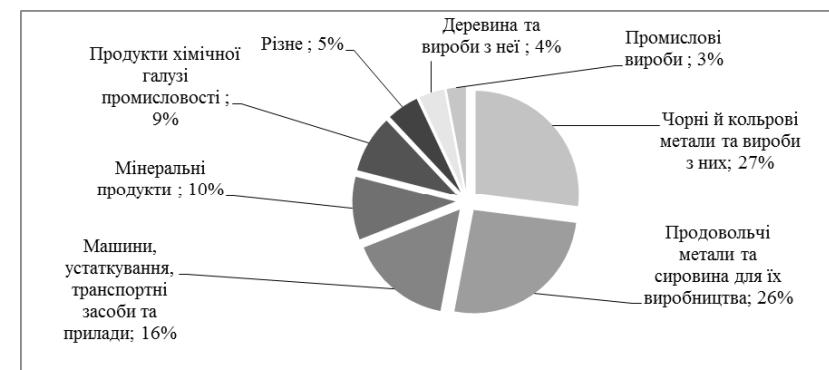
Obviously, if Russia will increase economic growth and demand for labor, the demographic problem may be a factor limiting the opportunities for economic and social growth. The workforce will be perhaps the most scarce resource. Population migration (primarily labor) – normal and even positive development, allowing to fill a natural loss of able-bodied persons as a result of aging and death. Analysis of the migration processes in Russia shows that the main source of the country's population and labor force growth over the past decades is the migration.

In these circumstances, even if someone does not like, migration becomes a factor objectively desirable and necessary for Russia. So far, only holding back the migration of a sharp reduction in the country's population and makes up for its workforce. Therefore, in recent years the state considers migrants not just as limitchikov as well as a strategic work force. At the same time, excess uncontrolled migration is dangerous because it can change the cultural and ethnographic map of the country to weaken its social and political unity. Hence the understandable fears of the Federation Council S. Mironov, who spoke against the decision of demographic problems in Russia only at the expense of workers, pointing to the well-known events in France. The speaker of the upper chamber for increasing the birth rate and to bring Russia's population of 300 million. Man. In his annual address to the Federal Assembly of the Russian Federation VV Putin stressed that the demographic situation in the country should be changed, and this should be done with the help of three components. The first – reduction in mortality. The second – an effective migration policy. And the third – increasing the birth rate. «No action in the field of migration will not be allowed to solve the problem without increasing the birth rate» – indicates the former head of state. For this purpose, he believes it is necessary to conduct a demographic and family policy, to create normal conditions for the birth and upbringing of children. «To improve the lives of people – Prime – Minister – in Russia, there is a huge potential.»

For Russia, with its huge territory and vast expanses question demographic stability to ensure the integrity of the state and national security is especially important. In our Far Eastern neighbors who have territorial claims to Russia, there is another problem, the extreme shortage of land suitable for life. According to RAMS Academician VP Treasurers, throughout the Asian part of Russia for 2025-2030 years. It will be only 8-9 million. People of working age, while on the other side of the Chinese border will be up

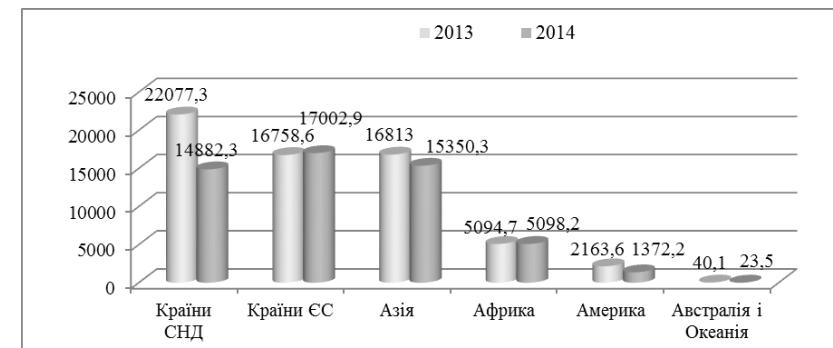
vід імпорту. Така тенденція говорить про нестійкість у функціонуванні і розвитку вітчизняної економіки, залежність від кон'юнктури міжнародних ринків та взаємовідносин до зміни зовнішніх чинників.

Вигідність міжнародної торгівлі залежить від того, наскільки ефективно є структура експорту та імпорту кожного з учасників. Товарна структура експорту (рис.1) свідчить про екстенсивний напрямок розвитку України, адже найбільша питома вага в структурі експорту належить сировинним товарам, а саме: чорним та кольоровим металам та виробам – 27 %. Частка ж промислових виробів в структурі експорту становить лише 3%. Без відновлення промисловості неможливо говорити про розвиток економіки та відновлення ринку.

Рис. 1 – Товарна структура експорту товарів України в 2014 р.
Джерело: Розраховано за даними [1].

За даними держслужби статистики, найбільшими торговельними партнерами України виступають країни СНД, країни ЄС та Азії (рис. 2).

Рис. 2 – Географічна структура експорту товарів в Україні, млн.дол.США

Характерною ознакою глобальної економіки є те, що вона, завдяки своїй ринковій природі, є відкритою системою. Відкрита економіка, яка є цілісним господарсько-економічним комплексом, що вільно взаємодіє із світовим ринком на підґрунті міжнародного поділу праці, є умовою успішного розвитку зовнішньоторговельної співпраці між країнами на основі поглиблення спільногопідприємництва, організації зон вільної торгівлі, ефективного використання порівняльних переваг [2].

Основними показниками, що характеризують ступінь відкритості економіки, участь країни в міжнародному поділі праці є експортна, імпортна та зовнішньоторговельна квота.

Експортна квота показує залежність країни від збути продукції на ринках інших країн та обчислюється як відношення обсягу експорту в натуральному або вартісному вираженні за даний період до обсягу валового внутрішнього продукту за цей період (у%). Імпортна квота – кількісний показник, що характеризує значимість імпорту для народного господарства, окрім галузей і виробництв з різних видів продукції. Вона обчислюється як відношення обсягу імпорту в натуральному або вартісному вираженні за даний період до обсягу валового внутрішнього продукту за цей період (у%). Зовнішньоторговельна квота – показник, який характеризує співвідношення між вартістю експортно-імпортних поставок країни та ВВП. Зовнішньоторговельна квота не дає якісної характеристики участі країни в міжнародному поділі праці.

Досить важливе аналітичне значення має експортна квота. На її розмір впливає рівень економічного розвитку країни, забезпеченість природними ресурсами, галузева структура економіки. Найвищі значення експортної квоти демонструють західноєвропейські країни. Вважається, що чим більше внутрішнє споживання, тим менша експортна квота. Такі країни, як США, Японія, Франція, Великобританія мають досить ємний внутрішній ринок і ввозять лише недостаючі товари, і, відповідно невисоку експортну квоту (7, 12, 22 та 12% відповідно) [3].

Таблиця 1

Основні показники функціональної відкритості національної економіки

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Валовий внутрішній продукт, млн. дол. США	175 751,4	183 310	131 805,1
Експорт товарів і послуг, млн. дол. США	86516	81719	65436
Імпорт товарів і послуг, млн. дол. США	100862	97353	70042
Експортна квота, %	49,2	44,6	49,6
Імпортна квота, %	57,4	53,1	53,1
Зовнішньоторговельна квота, %	106,6	97,7	102,8

Джерело: Розраховано за даними [4].

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що економіка України є відкритою, оскільки належить до економічних систем із високим значенням як експортної квоти – більше 45-50%, так і імпортної квоти – 40-45%. Переважання імпортної квоти над експортною свідчить про залежність внутрішнього ринку

to 600 million. man. Will Russia be able to withstand such pressure? What can we oppose? In such circumstances, as if we ourselves do not be strangers in their own country! Already, citizens of China in the Far East account for about half of the population in some areas of the Amur Region, Khabarovsk and Primorye territories. They are a lot of companies involved in visa support and registration documents to the Chinese, seeking to immigrate to Russia. There were firm specializing in the development of new Russian cities, where only heard about the Chinese. There is a concentration of the means of Chinese businessmen in Russia to organize their supplies to China via the natural raw materials and industrial products. At the same time, from China to Russia is the importation of large consignments of low-quality goods, foodstuffs and smuggling.

The reduction of the indigenous population of the border areas in the east and the mass settlement of immigrants does not meet the geopolitical interests of the Russian Federation. The situation in the Far East requires urgent action: 1) the strengthening of control and visa service at the border to prevent illegal migration; 2) the establishment of normal socio-economic conditions for the local population; 3) mass attraction of immigrants from the CIS countries in the region with the prospect of employment and obtaining Russian citizenship.

All of this should help to solve the following tasks:

- Occupancy of vacant lands and protect them from the expansion of the migration from the countries of Southeast Asia;

- Weakening of migration flows in the densely populated central and southern regions of the country;

- A decrease in the outflow of local people into the country.

State migration situation in Russia reveals the ineffectiveness of the existing immigration legislation and the weakness of the official structures dealing with accounting and employment of labor migration. Russia in recent years began to resemble a free labor market, where workers come in droves, leaving no one, in fact, does not know where they were, what they were doing. According to the Federal Migration Service (FMS), only one year in Russia vzezzhaet to 20 million workers, and only 15% have a written contract with the employer. It speaks of a very low level of formalization of labor relations of migrants with the employer. This is primarily a negative impact on social and legal protection of migrant workers themselves. It does not profitable to this state by the Treasury which are huge amounts of money. Many illegal immigrants working on the trading markets. For example, the 170 markets officially registered in Moscow alone. Last year, the treasury with them received 468 million rubles in taxes, while the turnover in these markets amounted to 300 billion rubles. Economic damage from the shadow economy is estimated billions of dollars flowing out of the country. According to the Federal Tax Service of the Russian Federation, only direct damages inflicted by illegal immigrants each year, up more than 200 billion rubles. For comparison, 200 billion rubles from the federal budget comparable to the cost allocated this year to education and social policy. The amount of remittances from Russia of Georgian citizens is about 20% of the GDP of the country, citizens of Moldova – 30%.

Almost 50% of all Russian banks purchased in foreign currency in cash is claimed by the documents of foreigners. Last year, this figure amounted to nearly \$ 8 billion. Much of this money ends up in the pockets of our corrupt officials who turn a blind eye to numerous violations of the migrants. The country has already formed «systemic corruption», which gives rise to illegal migration, feeding from it and covers it. According to expert estimates, Russian officials a year take all sorts of bribes of up to 40 billion dollars, is definitely not a small part of this money comes from and migrants.

This situation is not normal, when enriched with all but the state. It is urgent to bring migration from the informal sector, to give it a civilized, to recover financial losses; ensure that migration has become a factor of social and economic growth of the country, rather than a threat to its national security.

At the same time it is necessary to change attitudes in society and to individual migrants themselves. They are, one might say, are in the modern-day slaves, whose labor costs virtually nothing. In order to obtain excess profits entrepreneurs prefer to illegal work, employers' approach to guest workers is simple: shovel more, pay less. From migrant workers squeeze everything and yet at the same time save on the elementary requirements of labor protection, often resulting in serious injury and loss of life.

An example of this tragedy which occurred at the Basmanny market in Moscow, as a result of the roof collapse killed 66 people. All but two were immigrants from the CIS countries. What a year for the same reasons die of migrant workers in the workplace and on construction sites, apparently, very few people are interested in, and no one is responsible. Migrants, neither of which are not insured and virtually defenseless against any violation of their rights and interests. This is actively used by criminal groups, creating a black labor market under the laws of the Middle Ages. To bring order to this sphere, first of all, it is necessary to legalize the migrants to protect their modest law. It is necessary to allow guest workers are working honestly, to live in humane conditions, pay taxes to the state, rather than a bribe officials and police.

We believe that the best way – quotas on migration, as it is done in Western countries, first of all, it will reduce the flow of illegal immigration, and secondly, it will enable the selection of personnel, because we need good specialists, doctors, engineers, programmers, and not only janitors. Yet for better control and placement of migrants, it is necessary in each region to create their own employment agency with its data bank. On the basis of the law establish the procedure when the migrant with a mandate could get a job with an employer only through the stock exchange, at the same time it must be guaranteed the normal working conditions, wages and social package. From the employer's stamp duty should be levied for each migrant. Unbeknownst to the exchange should not be any employment contract with it all must regularly pay taxes to the state. It is necessary to ensure that the migration processes in the Russian Federation became a positive factor contributing to economic development, the improvement of the demographic situation and the security of the country. The government was faced with the difficult task of protecting the population against illegal migration and the

одобряют чиновников, которые сообщают о фактах получения взяток их коллегами в правоохранительные органы. Менее 30 % считает, что хищение на производстве или в торговле требует сурового наказания, остальные склоняются к мягким административным мерам (штраф или предупреждение).

Согласно современному российскому законодательству Федеральный закон Российской Федерации от 25 декабря 2008 г. N 273-ФЗ «О противодействии коррупции», коррупция – это злоупотребление служебным положением, дача взятки, получение взятки, злоупотребление полномочиями, коммерческий подкуп либо иное не-законное использование физическим лицом своего должностного положения вопреки законным интересам общества и государства в целях получения выгоды в виде денег, ценностей, иного имущества или услуг имущественного характера, иных имущественных прав для себя или для третьих лиц либо незаконное предоставление такой выгоды указанному лицу другими физическими лицами; а также совершение указанных деяний от имени или в интересах юридического лица.

Согласно опросам «Левада-центра», в 2005-2006 годах 50 % респондентов называли коррупцию в числе главных препятствий на пути экономического подъёма в России. В 2006 году первый заместитель Генпрокурора РФ Александр Буксман заявил, что по некоторым экспертным оценкам объём рынка коррупции в России оценивается 240 с лишним млрд. долларов США Исследование фонда ИНДЕМ «Диагностика российской коррупции 2005» Согласно оценкам фонда ИНДЕМ, эта величина ещё выше: только в деловой сфере России объём коррупции вырос между 2001 и 2005 гг. примерно с 33 до 316 млрд. долл. США в год. По данным опроса ВЦИОМ 27-28 мая 2006 г., 53 % населения имеют опыт дачи взяток. Наиболее распространены взятки медработникам (51 %), сотрудникам ГАИ (31 %), милиции (16 %) и военкоматов (7 %), работникам системы образования (20 %), при оформлении собственности (10 %) и устройстве на работу (10 %).

К.е.н., доцент Осацька Ю.Є.

Університет митної справи та фінансів, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

В умовах інтернаціоналізації та глобалізації світової економіки міжнародна торгівля виступає одним з найважливіших факторів економічного розвитку країн, що спрямований не лише на зростання макроекономічних показників держави, а й на поступову її інтеграцію у світове господарство. Участь України в сучасних інтеграційних процесах, зокрема у міжнародній торгівлі, об'єктивно зумовлена перевагами міжнародного поділу праці, а також потребою подолати штучну відокремленість нашої держави від світового господарства. У зв'язку з цим питання щодо участі України в зовнішньоторговельних відносинах набуває вагомого теоретичного та практичного значення.

ленческие функции, но и судебные. Усилилась коррупция и в центральных органах власти, где складывался бюрократический аппарат. Вначале он был еще очень малочисленным.

Реформы, проведенные Петром I, завершили процесс складывания в России абсолютной монархии. Абсолютному монарху принадлежала вся полнота законодательной, исполнительной и судебной власти, он являлся также главнокомандующим вооруженных сил страны. Московское государство превратилось в Российскую империю. В октябре 1721 года после победы в Северной войне Петр I принимает титул «Отца Отечества, Императора всероссийского».

При Петре I был создан огромный бюрократический аппарат, который постепенно разрастался, и его роль в управлении государством все больше возрастила. Интересы же бюрократического аппарата вступали в противоречие с интересами общественного развития, поскольку критерием успешной работы чиновников являлось, в первую очередь, упорядоченное делопроизводство, а не реальное состояние дел. К тому же, содержание постоянно увеличивающегося бюрократического аппарата требовало все больших расходов, которые зачастую явно превышали материальные ресурсы государства, что стало отчетливо проявляться уже при Петре I, и, прежде всего, в работе местных органов власти. Естественно, что нехватку финансирования чиновники компенсировали поборами с населения.

Реформы Петра I не только не ликвидировали условия для коррупции в России, но даже создали более благоприятную почву для нее.

В СССР проводимая в период гражданской войны политика «военного коммунизма» привела к возникновению новой бюрократии, взявшей на себя распределительные функции. После окончания гражданской войны и перехода к миру сдается новый управленческий аппарат, но отказаться от привлечения к этой работе старых чиновников не смогли из-за отсутствия своих подготовленных кадров. Уже в период НЭПа данная проблема показала себя со всей очевидностью: выявляются многочисленные случаи взяточничества, расхищения государственных средств, сырья с госпредприятий. Все это вынудило молодое советское государство принять жестокие карательные меры. В 1922 году вышел закон, по которому за взятку полагался расстрел. В последующем жесткие карательные меры по борьбе с коррупцией вошли в постоянную практику советского государства, особенно при И.В.Сталине, что, несомненно повлияло на уменьшение коррупции.

В современной России в 1998 году доктор юридических наук Н. И. Матузов отмечал, что «привилегии, злоупотребления, коррупция современных начальников приобрели такие формы и масштабы, которые даже и не снились партгосчиновникам советского периода». В 1999 году академик РАН Д. С. Львов и доктор экономических наук Ю. В. Овсиенко оценивали коррупцию в России как «тотальную». В начале 1999 года заместитель генерального прокурора России Ю. Я. Чайка заявил, что Россия входит в десятку наиболее коррумпированных стран мира и что коррупция является одной из самых деструктивных сил в российском государстве. В 2006 году ВЦИОМ провёл опрос, согласно которому отношение к мздоимцам смягчилось, и значительная доля населения даже не считает коррупцию преступлением. Согласно опросу ВЦИОМ 24–25 июня 2006 г., более трети населения не относится к мздоимцам негативно и только 29 % населения

preservation of cultural identity to solve the growing problem of demographic imbalance, if necessary. «If today the company will turn a blind eye to the growing nationalism, tomorrow it can close your eyes to this society.»

Even a cursory analysis of the migration situation in the country leads to the following conclusion: the people except negativity and concern for our future migration issues did not cause.

Uncontrolled migration is dangerous to change the historically established map regions, lead to ethnic and religious tension, aggravation of criminal situation in the country. The official said often lurks some confusion because the measures taken to combat illegal migration do not give the desired effect. Experts working in the migration services of the Interior Ministry and other government agencies, it is believed that the reason for the ineffectiveness of the measures are mainly the lack of funds and corruption of local officials. Naturally, the police raids in search of illegal immigrants on the markets and construction sites not solve this problem. The experts involved in this issue, see the main reason slipping ongoing migration policy that no system of regulation of the migration pressure from the outside and its distribution within the country. Solution of migration problems should be based not only on the restrictive measures in the framework of the fight against illegal migration, but also on measures to encourage the legalization of migrants. In 2005, 370 criminal cases brought to administrative responsibility more than 1, 5 mln. People were brought for organizing illegal migration.

Bibliography

1. 1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation/. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2(21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.
3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.
4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.

Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance

Bokova Natalia

Volgograd State University, Russia

FINANCIAL RISK MANAGEMENT IS AN IMPORTANT ELEMENT OF THE BANK'S DEVELOPMENT

In scientific studies the financial risk is usually identified with the possible loss of the commercial organization in the course of carrying out its business activities. Another approach relates the financial risks with probability of deviation from the required or desired result. With the help of mathematical and probabilistic analysis Statistical methods set Valuation possible deviation from the planned value of income, which can be either positive or negative.

Financial risk probabilistic characterization of events that may lead to losses, lost revenues, or, on the contrary, obtaining additional income as a result of conscious action of a commercial organization or by external and internal factors in an uncertain economic environment.

For effective management of financial risks is necessary systematization on various grounds, which allows to combine risk subsets of the group.

For more accurate risk classification presented a number of criteria that must be satisfied by the system of financial risks:

- Adherence to the objectives of the specific organization of the bank. Commercial banks, along with a profit ensure the safety of financial funds and assets received from customers for storage or transferred to the management;

- Related to the regulation, that is, division of risks into external and internal. In contrast to the external risks, management of which is difficult or impossible, internal risks can be minimized and even eliminated;

- Compliance with the conditions of the banking operations (time, ensuring the currency of payment, the ratio of lending to large and small borrowers, shareholders and insiders);

- The acceptability of the risk of the system for further control and monitoring;

- The separation of financial risks as belonging to active or passive operations of banks and certain business units.

A recognized authority in the practice of classification of financial risks banks act auditorskie international companies operating in accordance with the recommendations of the Basel Banking Supervision Committee. An example is the risk map offered by Pricewaterhouse Coopers. In the classification disclosed six basic kinds of risks (credit, market, portfolio concentration risk, liquidity risk, operational risk, business events), each of which are allocated subspecies (of 24) and the variety of risks.

MEZINÁRODNÍ EKONOMICKÁ ČINNOST

Магистр Урусов С. М.

*Северо-Кавказская государственная гуманитарно-технологическая академия,
Россия*

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ РОССИЙСКОЙ КОРРУПЦИИ

Во время Татаро-Монгольского ига русские князья должны были считаться не с мнением народного собрания (веча), а с мнением золотоордынских ханов и их наместников в русских землях – баскаков. От их расположения зависело, получит ли русский князь ярлык (грамоту) на свое княжение или нет. За ярлыком надо было ехать в Сарай – столицу Золотой Орды, ехать туда без подарков хану, его чиновникам, было нельзя. Фактически эти подарки были взятками, и такая практика стала нормой. Все хорошо понимали, что чем дороже и больше подарков привезет князь в Орду, тем больше шанс, что его просьба будет решена положительно. Большую роль при решении вопроса о получении ярлыка играло и то, сколько денег (ордынский выход) обещал платить Орде претендент. Таким образом, возникла ситуация, при которой для получения властных полномочий надо было платить, и это отрицательно сказывалось на менталитете элиты складывающегося русского государства. Князь и его окружение, вынужденные постоянно возить подарки в Орду, стали воспринимать это как норму, а, как правило, люди, вынужденные делать подарки, сами не возражают против того, чтобы их получать. Система подношения дорогих подарков тем, кто был обличен властными полномочиями, превратилась в обязательное правило, и воспринималась уже не как вид взятки, а как своего рода проявление знака уважения.

После свержения ига, политический строй Московского государства развивался в сторону централизации, но достаточно оформленного государственного аппарата еще не было. Власть на местах была передана в руки наместников и волостелей, которые получали в управление отдельные территории (уезды, волости). За выполнение административных и судебных функций они получали в свое распоряжение судебные пошлины и часть налогов с населения, собранных сверх установленных податей в казну, т.е. они как бы «кормились» за счет населения управляемых ими территорий. Наместники и волостели назначаемые из Москвы, старались получить от населения, как можно больше налогов.

По мере развития Московского государства формировались и центральные органы власти, среди которых особое место занимали органы центрального управления – приказы, роль которых постоянно возрастала. Особенностью приказной системы было то, что почти каждый приказ выполнял не только управ-

Литература

1. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения/ Национальная академия. – М.: ИВЦ «Маркетинг», 2008. – 264 с.
2. МИРПАЛ и Всемирный Банк. Анкетирование для выявления современного положения трудовых мигрантов из Украины в странах ЕС 2013 г./ – Х: Москва, 2013.-49 с.
3. Булатов А.С. Экономика в европейских странах. – М.: Юристъ, 2003. – 896 с.
4. Горшкова Н.В., Лебедева Н.Н. Взаимодействие государства и общества в системе налоговых отношений в Российской Федерации. Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 3. Экономика. Экология, 2014, № 2 (21), с.245-251
5. Рейтинг регионов Российской Федерации по числу зарегистрированных преступлений в 2013 году. Бокова Н.А., Лихоманов О.В. В сборнике: РОЛЬ НАУКИ В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА Сборник статей Международной научно-практической конференции. 2014. С. 16.

The advantage of this approach lies in the simplicity and coverage of all sides of the commercial structure activities. All the banks, of course, inherent in balance and off-balance sheet risks, the risks of loan products and external risks, but the combination of them, the main areas of action, measures and priorities formed in different ways, depending on the specialization of banks (inter-bank or consumer finance, investment, foreign trade).

Given the nature of the activities of individual commercial banks of Kazakhstan, as a basis for the classification of six basic types of risk taken. Sheathe Bank in the context of the aggregate financial risks complements the risk map, taking into account the specifics of its activities as a credit institution and highlights the specific risk indicators (source, object bearing the risk, and the object perceived risk) that allows you to efficiently manage the risks identified.

By controlling the identified risks, the bank establishes a balance between profitability and riskiness of transactions, support liquidity of banking assets at an acceptable level, to optimize the amount of profit, solves the problem of meeting the standards of capital adequacy.

bank's risk management system performs methodological, analytical, regulatory and control functions, the implementation of which takes place in the following phases of the management of financial risks:

1. Identification of risk and determining its causes through a comprehensive analysis of banking operations at risk;
2. Quantitative assessment of the identified risks and the potential loss of market risks using methods of calculation;
3. Development of risk acceptance decisions or reject it;
4. Implementation of the regulatory impacts on the relevant risk management practices (monitoring, the establishment of intra-standards and limits);
5. Organization of control over the size of the received financial risk of loss levels, compliance with established standards and limits.

In a developed banking system, a major source of cover the costs and losses of the bank is its capital, whose main increase is due to the profit, but not at the expense of sources. In this regard, Kazakhstan's commercial banks are forced to develop their own methodology for assessing the financial condition of the partners, which they, however, do not treasure competitors.

Bibliography

1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation//. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2 (21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.

3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.

4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.

5. Kruglov V. N., Nuts S. A. Peculiarities of regional innovation policy in the model building for sustainable development of territories. /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 304-308.

6. Kruglov V. N., Nuts S. A. Innovative aspects of economic growth (practice area). /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 330-335.

*Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance
Bokova Natalia
Volgograd State University, Russia*

SOURCES OF FINANCING INNOVATION IN RUSSIA

Terms of innovative development of the Russian economy have their own characteristics which are significantly different from those of foreign countries. The transition to an innovative path of development compared to the US, Western European and Asian countries carries a delay of decades, when the latter has occupied the leading position in the high-tech industries in the global market.

The Russian state has no such financial resources for the development of innovative high-tech and medium-tech industries, as it was in the United States, where public investment was financed by the establishment of branches of the fifth technological order and provided a guaranteed market. This allowed the US to become a leader in the field of electronics and telecommunications.

European countries, unlike the United States lags behind the development of high-tech industries, and only 1985-1990g.g. they have completed the transition to intensive type of economic development. They were not the first in the production of high-tech goods (electronics and telecommunications), but have an important competitive advantage – rather capacious market. Financing innovative development and production of high-tech products was carried out at the expense of investments of multinational companies, government programs and joint production.

In Japan, the development of high-tech industries began in 60-70 years of the twentieth century. The main factors of the Japanese «economic miracle» are: the use of foreign scientific and technical achievements, the US economic aid, as well as good governance economic development of the country. Funding for high-tech production

Коэффициент Джинни, показывающий степень отклонения фактического объема распределения доходов населения от линии их равномерного распределения, (Для равномерного распределения он равен «0», для абсолютного неравенства он равен «1».) свидетельствует о нарушениях воспроизводственного процесса в сфере распределения и перераспределения валовой добавленной стоимости. Конечно, он еще не равен 1, но он растет очень быстро и вскоре может достигнуть и единицы.

В Российской Федерации нужно создать условия, которые могут повысить доходы от предпринимательской деятельности, соответствующих рыночной экономике. Также следует увеличить социальные выплаты малоимущим и принять жесткие меры в отношении доходов от собственности, которые способствуют росту дифференциации.

Согласно Конституции РФ государство возлагает на себя ответственность по защите прав и свобод граждан своей страны, куда входит обеспечение благоприятных условий жизни, а также социальной поддержке.

Именно государство должно осуществлять перераспределение средств через государственный бюджет путем дифференцированного налогообложения различных групп получателей доходов и социальных выплат а также устанавливать прожиточный минимум. Данный процесс перераспределения способен понизить уровень преступности и смертности.

В развитых странах степень такого воздействия характеризуется огромными суммами, которые ежегодно тратятся на социальные нужды.

Данное положение в России обусловлено несколькими факторами. Во-первых экономика нашей страны переходная, в которой часто наблюдается высокий уровень инфляции, безработицы.

В настоящее время в Российской Федерации приоритетными стратегическими целями перераспределения доходов, по Абалкину Л.И., выступают:

- долговременная стратегия – приближение уровня и качества жизни населения к «стандартам постиндустриального общества»

- краткосрочные – обеспечение условий для социального и физического выживания людей, предотвращение социального взрыва.

Во-вторых, высокая степень дифференциации заработных плат в различных отраслях материального производства. Это связано с сохранением диспропорций промышленного производства. Например зарплаты в финансовой сфере выше чем в науке.

Итак, на современном этапе для нашей страны целесообразно создать социально-ориентированный рыночный механизм формирования заработной платы, при обеспечении интересов работодателей и наемных работников, а также создание гибкой системы социальной поддержки малообеспеченных слоев населения.

- г. Приобретение облигаций Государственного сберегательного займа;
- 4. Покупка жилищных помещений;
- 5. Расходы населения на приобретение национальной валюты;
- 6. Деньги, отосланные по переводам (за вычетом полученных сумм).

Таблица 2.1.

Распределение общего объема денежных доходов населения, в %

Показатель	Год										
	1985	1991	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2007
Всего денежных доходов:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
первые 20% (с наименьшими доходами)	10,0	11,9	6,0	5,3	6,5	6,2	5,8	5,6	5,5	5,4	5,1
Вторые 20%	14,6	15,8	11,6	10,2	10,9	10,5	10,4	10,4	10,2	10,1	9,8
Третьи 20%	18,3	18,8	17,6	15,2	15,5	14,9	15,1	16,4	15,2	15,1	14,8
Четвертые 20%	23,1	22,8	26,5	23,0	22,4	21,0	21,9	22,8	22,7	22,6	22,5
Пятые 20% (с наибольшими доходами)	34,0	30,7	38,3	46,3	44,7	47,4	46,8	45,8	46,4	46,8	47,8
Коэффициент концентрации (индекс Джини)	-	0,260	0,289	0,409	0,375	0,379	0,395	0,398	0,406	0,410	0,422
Соотношение доходов 10% наиболее и наименее обеспеченного населения (раз)	-	4,5	8,0	15,1	13,0	13,4	13,9	14,0	14,8	15,3	16,8

Итак, мы видим, что доля доходов 20% самых бедных в среднем сократились по сравнению с 1985 в 2007 году на 4,9%, доля доходов вторых 20 % сократилась на 4,8%, третьих 20 % сократилась на 3,5%, четвертых 20% почти не изменилась (сократилась на 0,6%). За счет именно этих сокращений доля 20% самых богатых увеличилась на 13,8%.

Это говорит о том, что доходы бедных медленно, но верно «перетекают» в карманы самых богатых людей страны. Эти печальные цифры говорят о том, что социальная брешь растет причем с ускорением. Соотношение доходов 10% наиболее и наименее обеспеченного населения показывает рост данного разрыва в доходах (в 4,5 раз больше в 1985 году до 16,8 раз в 2007 году).

is carried out by external sources (primarily American) and export-oriented, thereby ensuring global competitiveness.

As for Asian countries (Singapore, South Korea, Taiwan, Hong Kong), you have the formation and development of high-tech industries are also financed from the outside – through investments of American and European multinational companies as well as investment by Japanese TNCs, which attracted cheap labor and tax benefits provided to Asian countries. At the same time the purpose of investment are not only making a profit through the use of cheap resources, but also the export orientation of the newly created subsidiaries of TNCs.

Terms of organizing and financing the production of high-tech products in China were formed government economic policy, according to which the availability of cheap labor and capacious commodity market were complemented by tax breaks and other government preferences for joint ventures and other forms of attracting foreign investment in the Chinese economy. At the same time the state is actively carried out, and carried out scientific and technical policy. All this has enabled China to create their own competitive advantages in the global market of high-technology products.

In Russia, the state assumes the main burden of maintaining the system of education and science, creating innovative infrastructure, legal and economic conditions that encourage innovative activity, that the formal features consistent with international practice. Financing of innovation development of economy at the expense of budget funds is carried out in accordance with the state innovation policy priorities and is directed to the formation of the government innovation funds (the Russian Foundation for Basic Research, the Foundation for Assistance to Small Innovative Enterprises in Science and Technology, the Federal Fund for industrial innovation), the financing of federal target innovative programs and highly innovative projects. However, in Russia practically does not operate market mechanisms to inject liquidity in the development of high-tech industries housekeeper. Enough expensive credit resources market. Very weak corporate bond market is small in comparison with the volumes of capital-mortgage market. When you exit to the external market, Russian companies expect political and economic resistance. The government though has a liberal economic policy, but it almost did not attend the tools to stimulate the development of high-tech industries.

Despite this, in Russia in the years of market economy grew hundreds, if not thousands of medium-sized companies (revenues of hundreds of millions to tens of billions of rubles), is a technology leader and to maintain a high growth rate. These companies tend to be formed at the beginning of the nineties came from the Soviet scientific and technical environment. Their features are: the rate on its own innovative products, financing at the expense of net profit, confidence and financial independence from the state. They believe the successful growth of the company's result, primarily, of their own efforts to introduce new production capacity, enter the market with new products, receiving orders from large customers, the timely delivery of innovative (new) products.

The main obstacle for the growth of these companies (in the opinion of the majority of the leaders) is the inability to attract external sources of funds on acceptable terms. In this case, their own funds remain for many companies the main and sometimes the only source of financial resources. The majority of companies in need of updating production park, and 22% of Russian companies in general is facing a shortage of production capacity.

Often the company to respond quickly to market changes, feeling the lack of financial resources, form conglomerates actually separate legal entities engaged in related industries. This provides flexibility and responsiveness to changing market conditions, however, does not allow to generate additional financial resources, and therefore to solve global problems in the promotion of technological innovation.

Today in the face of declining effective demand in the domestic market and the lowering of the ruble, Russian companies have the potential to gain a competitive edge on prices of their products and to expand its presence in the global market. This would contribute to the implementation of plans in the direction of innovative development and increase their own financial resources.

One solution to the problem of financing of innovation can be the use of foreign experience, when the government through banks provide preferential loans to several dozen high growth companies (in terms of economic growth, the share of R & D costs to enter the market with new types of products). Similar programs have been implemented in Finland, Denmark, Norway, the Netherlands. In the UK, the government in 2013. launched Future Fifty program (Future 50), on which 2.5 billion pounds sterling allocated, and which aims to finance through banks rapidly growing national companies. And it is natural for the steadily growing companies that are not able to grow on non-reimbursable financing of the budget, but at the expense of cheap credit and the security of property, and a real project.

The Russian banking sector is limited in its ability to generate «cheap long money» in the economy. If the implementation of existing production projects of the company can still expect to get credit money, to develop new products and technologies the banks do not give loans, and if granted, is to reduce their risks – only expensive loans . In this case, an important role could play at the R & D grants. Receiving grants from the state, even in the conditions of co-financing on the part of companies can promote innovation and output of domestic companies to foreign markets.

Another tool of external funding for developing companies can become part of these companies in the state programs and public procurement.

The government guarantees provided justification competitiveness of introduced technologies and goods, corporate priority markets should be used more widely as a tool of state stimulation of innovative processes in corporate structures.

Data on financing sources of technological innovation in companies mining and manufacturing industries, energy and gas production and distribution (ie companies operating on the international market), presented in the statistical handbook «Indicators of innovation: 2015» shows that for the period of 2000 -2013g.g. the main source of

- Суды на индивидуальное жилищное строительство;
  - Изменение задолженности по ссудам, выданным на потребительские цели;
  - Проценты по вкладам;
  - Выигрыши и погашения по займам;
  - Выигрыши по лотереям;
  - Изменение задолженности населения по покупке товаров в кредит;
  - Изменение задолженности по ссудам лицам, осуществляющим деятельность без образования юридического лица;
  - Возмещение расходов инвалидов;
  - Возмещение ущерба репрессированным гражданам.
8. Доходы населения от продажи иностранной валюты;
  9. Прочие поступления.

Для формирования целостного представления также необходимо рассмотреть графу расходов и сбережений.

Расходы и сбережения:

1. Покупка товаров и оплата услуг в том числе:
    - ✓ Покупку товаров во всех каналах реализации;
    - ✓ Оплата услуг и другие расходыв том числе:
    - Оплата жилья и коммунальных услуг;
    - Оплата бытовых услуг;
    - Услуги системы образования;
    - Расходы на путевки, туризм и медицинские услуги;
    - Расходы на кино, театры и др. зрелища;
    - Расходы на все виды транспорта;
    - Оплата услуг связи;
    - Прочие расходы.
  2. Обязательные платежи и добровольные взносы
- в том числе:
- a. Налоги и сборы
  - b. Платежи по страхованию
  - c. Взносы в общественные и кооперативные организации
  - d. Возврат ссуд
  - e. Приобретение лотерейных билетов
  - f. Проценты за товарный кредит
  - ж. Обязательные страховые взносы в Пенсионный фонд
3. Прирост сбережений во вкладах в ценных бумагах
- В том числе:
- a. Прирост вкладов в СБ РФ;
  - b. Прирост вкладов в КБ;
  - в. Приобретение облигаций Российского внутреннего займа;

4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.

5. Kruglov V. N., Nuts S. A. Peculiarities of regional innovation policy in the model building for sustainable development of territories. /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 304-308.

6. Kruglov V. N., Nuts S. A. Innovative aspects of economic growth (practice area). /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 330-335.

Бокова Н.А.

*Магистрант 1 курса института мировой экономики и финансов
Волгоградский государственный университет, Россия*

ОСОБЕННОСТИ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ДОХОДОВ В РОССИИ

В нашем государстве на сегодняшний день остро стоит вопрос создания особой политики в отношении доходов. В дореформенной России государство имело жесткий контроль, а также административные методы воздействия на уровень доходов населения. Переход к рыночной экономике обошелся стране резким падением уровня жизни, а также большей дифференциации.

Система, действовавшая в Советской России, предусматривала личный трудовой вклад каждого. Это вело к равенству и отсутствию бреши между социальными группами. Однако, и данная система не считается идеальной.

Смешанная модель, характеризуемая ростом доходов и преобладанием среднего класса, получила свое распространение в странах с рыночной экономикой. Она предполагала, что государство должно воздействовать на экономику в виде трансфертов, прогрессивной налоговой системе, а также утверждению прожиточного минимума.

Рассмотрим основные составляющие доходов граждан РФ:

1. Оплата труда;
  2. Доходы рабочих и служащих от предприятий и организаций, кроме оплаты труда;
  3. Дивиденды;
  4. Поступления от продажи продуктов сельского хозяйства;
  5. Пенсии и пособия;
  6. Стипендии;
  7. Поступления из финансовой системы
- В том числе:
- страховые возмещения;

financing are own funds (from 82.3% in 2000. and 63.4% in 2013). The share of foreign investment ranged from 5.3% in 2000. to 0.5% in 2013., in 2000 budget. They accounted for 4.1% in 2013. -5.5%. The biggest change during this period occurred in other sources, their share rose from 5.3% to 29.5% (it can be assumed that this means the financial market). In this case, the sum of costs (in current prices) on technological innovation, according to the same source, in the analyzed period increased in 15,1raz, the company associated with the use of computers and information technology in general the share of own funds in excess of 80%. This suggests that the State during the analyzed period did not have an effective impact on the innovation activities of Russian companies. Confirmation of this thesis is contained in the same statistical handbook rating factors impeding innovations, among which the most important are: lack of own funds, the high cost of innovation, lack of financial support from the state.

State strategy of innovative development of the economy, in our view, should include the following areas:

- Create financial incentives modernization and adaptation of already developed and mastered both the foreign companies and Russian companies innovative industries;
- Tax relief, state guarantees and other state preferences when creating a joint high-tech industries;
- Tax breaks and other government preferences to create import-substituting industries and the development of the domestic market.

Bibliography

1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation/. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2 (21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.
3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.
4. Kruglov V. N., Mayorov, M. A. Organizational and managerial innovations in the use of land in agriculture. /V. N. Kruglov, M. A. Mayorova// Economics and entrepreneurship. – 2014. – № 12 (4) – S. 231 -237.
5. Kruglov V. N., Nuts S. A. Peculiarities of regional innovation policy in the model building for sustainable development of territories. /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 304-308.
6. Kruglov V. N., Nuts S. A. Innovative aspects of economic growth (practice area). /V. N. Kruglov, S. A. Nuts// Economics, statistics and Informatics. Vestnik UMO. – 2014. – № 6(2) – p. 330-335.

Master of 1 course of the Institute of World Economy and Finance

Bokova Natalia

Volgograd State University, Russia

METHODICAL ASPECTS OF BANKING RISK ANALYSIS

The importance of the management of banking risks is their analysis, which in practice allows you to improve information management solutions. There are several basic banking risk assessment methods: expert assessments, analytical and statistical.

The method of expert estimations. Based on the basis of studying the estimates made by experts and includes a compilation summarizing expert assessments. By this method could be considered: the rating of bank creditworthiness of customers, method of prudential banking system, the amount of risk calculation under the loan portfolio of commercial banks and the determination of the amount required bank reserves to cover potential losses from credit risks; credits classification according to the degree of risk.

The difficulty of applying the method in the evaluation of the overall risk of the credit portfolio of the bank arises when comparing the calculated parameters to standard values. Because the value of some parameters can be calculated to meet regulatory criteria, and others – not, so far, in this case it is necessary to allocate a general indicator of determining the level of risk.

The analytical method. It is an estimate of possible losses (risk) of a bank and carried out in accordance with the position of the National Bank of Kazakhstan «On the order of formation of the credit organizations of reserves for possible loan losses on loans and similar debts.»

Methods of assessing the risk of the loan portfolio in accordance with the National Bank of the Republic of Kazakhstan Regulation provides for assessment of the level of risk for each credit transaction, taking into account the financial condition of the borrower, credit debt servicing them and the level of its security, then it is determined in one of five categories of quality loans.

Classification of bank loans made in accordance with the «Regulations on the procedure for the formation of the Bank of reserves for possible loan losses on loans and similar receivables» and financial assessment is made according to the «Rules for assessing the financial situation of borrowers.»

Statistical method for estimating the value of the loan portfolio risk. Statistical values show the importance of each characteristic to determine the level of risk.

credit risk assessment using statistical analysis suggests that the overall risk exposure on loan portfolio affects its quality. This statement provides a basis to interpret the variation of credit risk with respect to the agreements of the loan portfolio as a summary measure of the riskiness of lending activity.

The essence of the statistical method is as follows:

- Statistical analysis of credit risk with respect to the agreements, the loan portfolio of the bank;

- Description of the measures of the sparseness of the credit risk on the loan portfolio;
- Establish the magnitude and frequency of occurrence of credit risk.

The main tools of the statistical method of calculation and risk assessment of the loan portfolio are known from the general theory of the variance, variation, standard deviation, coefficient of variation and asymmetry.

The probability of realization of the bank's credit risk is characterized by a probability distribution. The basic definition of a statistic probability (risk) performs the standard deviation or coefficient of variation. The calculation of the average loan portfolio risk, its variance and standard deviation allows you to track the level of diversification of the loan portfolio. The use of such statistical values as positive and negative semivariatsiya, positive and negative mean semikvadraticheskoe deviation, as well as the calculation of the asymmetry coefficient for credit risks with respect to the agreements of the loan portfolio, enables us to determine the bank rate of losses depending on the number of cases the onset of the relevant loss and total risk cases in the statistics.

The total amount of losses from credit operations can be assessed as the total amount of obligations of the borrower (or group) to the bank multiplied by the probability of losses during the credit operations. Under the probability of losses from credit operations refers to the average for the preceding three-year period of activity of the bank's share of non-repayment of loans and other liabilities of default customers (or groups) that have similar characteristics and credit metrics.

The statistical method of credit portfolio of the bank risk assessment based on the analysis of statistical data related to the financial condition of the borrower for a certain period of time. This study is the basis for comparison of the actual incidence of bank losses from the forward-looking estimates. Comprehensive assessment of the bank's loan portfolio risk provides simultaneous quantitative and qualitative assessment of credit risk.

Bibliography

1. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. /Interaction of the state and society in the system of tax relations in the Russian Federation//. Gorshkova N.V., Lebedeva N.N. Bulletin of Volgograd State University. Series 3. Economics. Ecology, 2014, № 2 (21), s.245-251
2. Voronov A. S., Kruglov V. N. Prospects of cluster development of innovative economy of the regions. /A. S. Voronov, V. N. Kruglov// Regional economy: theory and practice. – 2014. – No. 25. – S. 26-32.
3. Kruglov V. N., Leontiev L. S. the problem of enhancing the innovation capacity of the regional level. /L. S. Leontiev, V. N. Kruglov// Audit and financial analysis. – 2014. – No. 5. pp. 310-315.